

Saulėta, diena 50°, naktį 30°
Saulė teka 7:23, leidžiasi 6:

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540.

VOL. LV

Price 15c

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Kovo-March 4 d., 1974 m.

Kaina 15c

53

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

BRITU KONSERVATORIAI LIEKA VALDŽIOJE

SIRIJA IR IZRAELIS SUSITARĖ TESTI DERYBAS WASHINGTONE

DAMASKAS. — Valstybės sekretorius Kissingeris iš Izraelio vėl grįžo į Siriją, kur keturias valandas tarėsi su Sirijos prezidentu Assadu, iš ten jis skrido į Saudi Arabiją, grįždamas sustojo Jordane ir išvyko į Boną ir Briuselį. Izraelio laikraštis Maariv paskelbė, kad Izraelio vyriausybė pažadėjo Sirijai už belaisvių sugrąžinimą ne tik paleisti visus Sirijos kareivius, bet sutiko leisti sugrįžti sirų ūkininkams į okupuotas Sirijos žemes iki 1967 m. karo pailaubų linijos.

Kissingeris po visų derybų pareiškė viltį, kad jo vizitas bus pajudinęs Sirijos-Izraelio derybų klausimą. Abi valstybės sutiko testuoti derybas WASHINGTONE už dviejų savaitių. Pats Kissingeris pareiškė esąs nei optimistas nei pesimistas. Ateityje teks išspręsti sunkius klausimus, svarbiausia, kad bus kalbama.

Nutarimas vesti tolimesnes derybas Amerikos sostinėje, o ne Ženevoje, laikomas smūgiu Maskvai, kuri yra Ženevos konferencijos ko-pirmininkė kartu su Amerika. WASHINGTON, kaip derybų vietą, pasirinko abi šalys: Sirija ir Izraelis, kuris atsisakė derėtis užsienio reikalų ministerij Ebaną.

Svarbiausias šio Kissingerio kelionės laimėjimas — Amerikos diplomatinio ryšio užmezgimas su Egiptu. Laukiama, kad Saudi Arabija, o gal ir kitos naftos valstybės greit atšauks savo boikotą Amerikai. Prezidentas Nixonas pažadėjęs grįždamas iš Maskvos, kur jis bus birželio mėn., sustoti Egipte, o gal ir Izraelyje. Vėliau WASHINGTON lankysis Egipto prezidentas Sadatas.

Pasigenda vakarų nugarkaulio

Vasario 4 laidoje "Neue Zürcher Zeitung" nagrinėja Europos Saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos darbų antrą fazę Ženevoje. Išvados dėl konferencijos aiškiai pesimistiškos:

"Konferencijos perspektyvos juo toliau juo atviriau vertinamos negatyviai. Tiesa, Maskvai ir jos satelitams nepavyko, kaip bijota, priversti vakarus konkrečiai pripažinti sienas. Jei iš viso kada bus prieita bendrų sutarimų, tai reiks tenkintis nieko nepareigojančiomis bendrybėmis ir mažai ką pasakantiomis formulėmis, kurios vargu ką bendra turės su didžiąja Europos saugumo tema. Bemaž visos Vakarų delegacijos yra šios nuomonės, ir todėl daugelis klausia, ar Genevos eksponatų pasitarimų rezultatai patenksina trečią Konferencijos fazę. Tikrai stoka saudyti "detente" žaidimą... gali sukludyti besipersančią išvadą — konferenciją atidėti neribotam laikui".

Vliko atstovas iš Šveicarijos rašo, kad sovietai propagandiniai iš konferencijos gali laimėti, nes "Vakarų Europos politika yra beviltiškai dekadentiška, be nugarkaulio". Taip Vakarai esą per daug įsimanėvę be diskutuodami "taikingą sambūrį", "saugumą" ir kt. (E)

FURNACE. — Britanijos kriežė ir kiti rūpėjai mažai reikią poniai Nell Fletcher. Ši škotijos šeimininkė laimėjo rekordinę futbolo "Pool" premiją, — 680,697 anglų svarus, apie 1.56 mil. dol.

IŠ VISO PASAULIO

HANOJUS. — Šiaurės Vietnamo valdžia paskelbė ekonominius planus, kurie rodo, kad komunistų režimas artimoje ateityje neplanuoja žygio pietuose. Rezoliucijoje sakoma, kad Pietų Vietnamo teks testuoti politinę kovą, nebendant jėga sujungti dviejų Vietnamų į vieną.

ROMA. — Iš Italijos vyriausybės pasitraukė izdo ministeris Ugo LaMalfa, kuris negalėjo susitarti su ekonomikos planavimo ministru Antonio Giolitti.

NEW YORKAS. — Gyvulių globos draugija sustabdė Saks parduotuvėse odinių kilmų pardavinėjimą. Draugija tvirtina, kad tie kilimai pasiūti iš šunų kaילו. Parduotuvė sako, kad tai "laukinių kilmų kojų" kailiai, bet vis tiek sustabdė jų pardavinėjimą, kai šunų mylėtojai ėmė pikietuoti parduotuvę.

HYANNIS. — Čia mirė 72 m. rusų princesė Nina Chavchavadze, didžiojo kunigaikščio Jurgio ir princesės Marijos iš Graikijos dukterė, caro Nikolajaus II-jo pusėsė. Princesė buvo labai veikli rusų emigrantų tarpe, tapė pareikslus, rašė knygas ir padėjo išversti į anglų kalbą Svetlanos Alilujevos - Stalinaitės knygą "Only One Year".

WASHINGTONAS. — Pašto valdyba nesigarsindama jau kurį laiką persiviečia rentgeno spindulių visus siuntinius ir laiškus, einančius kongreso nariams, nes bijoma bombų. Pora įtartinų siuntinių buvo perduota specialiai policijos bombų komandai, tačiau nieko juose nerasta.

WATSONVILLE, Calif. — Čia nudvėdė garsus arklys "Jarmen", turėjęs 40 metų. Jis buvo paskutinis iš arklių, kurie II-jo Pasaulinio karo metu "tarnavo" JAV kariuomenėje. Prieš tris savaites Pakrančio Sargybos dalinys padovanojo arkliui naują gumą, dabar ji nebereikalinga. Jei žmogus, palyginamai, tiek išgyventų, jis būtų 120 metų amžiaus.

MEMPHIS. — Overton Parko zoologijos sodas ieško pirkėjo, kuris pasiimtų 9,000 svarų dramblių "Connie". Norima atsikratyti šio 12 metų dramblio todėl, kad jis sužeidė jau šešis savo prižiūrėtojus. "Connie" savo šėš-tajį prižiūrėtoją buvo tyčia prispaudęs prie narvo sienos, sulaužė jam petį ir kitus kaulus.

OSAKA. — Japonijos teismas priteisė 264 asmenims, gyvenantiems netoli tarptautinio Osakos aerodromo, sumokėti nuo 400 dol. iki 2,000 dol. už lėktuvų kelią triukšmą. Transporto ministerijai uždrausta naudoti aerodromą tarp 10 val. vakaro ir 7 val. ryto, kad žmonės galėtų ramiai miegoti. Teisėjas nusprendė, kad lėktuvų keliama triukšmas kenkia žmonių sveikatai.

Romoje demonstracija suruošė kairieji Irano jaunuoliai, italų mokyklų studentai. Jie protestavo prieš vieno Irano komunisto sušaudymą. Studentai bijo parodyti savo veidus, kad jų nepasiektų sacho policijos ranka.

ETIOPIJAI REIKIA REFORMŲ

ADDIS ABABA. — Etiopijos kariuomenės kelių divizijų sukilimas dėl mažų algų privertė imperatorių Haile Selassie pakeisti vyriausybę ir padidinti kariuomenės algas, tačiau tos nuolaidos padėties daug nepakeitė. Atrodo, kad Etiopijos feodalinė valdžia suduotas toks smūgis, kad absoliutus imperatoriaus autoritetas nuo to smūgio jau nebeatsigaus. Etiopijos inteligentija kritikuoja ir naują premjerą Makonnen, nes ir jis yra iš mažos dvarininkų grupės, žinomas konservatorius, nelinkęs jokioms reformoms.

Imperatorius pašalino vyriausybę ir pakeitė kariuomenės vadus, Gynybos ministeriu paskirtas geh. Abebe, kuris vadovavo partizanų daliniams 1941 metų kovose prieš italų ir yra visuomenėje labai populiarus.

Etiopijai reikia griežtų reformų, nes šiame žemės ūkio krašte milijonai žmonių badauja, o pernai tūkstančiai nuo bado mirė. Žemė priklauso dideliems dvarininkams: trečdalis visų žemių yra valstybės ar imperatoriaus nuosavybė, kitas trečdalis bažnyčios ir likusis trečdalis stambių dvarininkų.

Uždario vidurkis Etiopijoje yra 60 dol. per metus. Rašyti ir skaityti moka tik apie 9% gyventojų. Švietimas apskundamas faktas, kad 26 mil. gyventojų kalba 70-čia kalbų ir 200 dialektų. Yra apie 40 stambesnių genčių, kurių didžiausia hamitų-semitų, sudaranti valstybės ir koptų bažnyčios elitą. Nemažai Etiopijos gyventojų dar yra pagonys.

Didžiausi reformų stabdžiai Etiopijoje ir yra bažnyčia, dvarininkai ir aristokratai, kuriems daug baimės įvarė dabartinis kariuomenės sukilimas.

Illinois sen. Adlai Stevenson siūlo vyriausybei steigti savo naftos bendrovę, kuri galėtų paveikti privačias bendroves klausyti vyriausybės, konkuruodama su jomis dėl naftos šaltinių ir kity energijos atsargų.

Nepatinka laisvos radijo stotys

"Sovietųskava Litva" 1974 sausio 12 laidoje paskelbė straipsnėlį "Laisvė sėti dezinformaciją ir melą". Autorius pagal laikraštį esąs suomis iš Helsinkio, Martti Larni. Iprastiniu trafaretiniu sovietų stiliumi ir frazeologija jis puola dvi laisvojo pasaulio radijo stotis — Radio Liberty ir Radio Free Europe. Jis pats rašo, kad tų radijų klausęs vos "keletą dienų", bet jau susidurs išpuoli, kad visa tai, ką tie radijai skelbia, esąs melas ir biau-rus Sov. Sąjungos šmeižtas. Autorius didžiulį, kad jis ne tik matęs Suomijos užkampius, bet ir lankęsis Sovietų Sąjungoje ir ją matęs savo akimis. Straipsnis yra įvairių išpuolių prieš tas radijo stotis ir jų darbuotojus menkavertis kratynys. (E)

Ispanų "garrote" dviem anarchistam

BARCELONA. — Ispanijoje buvo įvykdyta mirties bausmė dviem nusikaltėliams, kurie nužudė policininką. Abu save laikė anarchista. Vienas nužudytų buvo lenkų kilmės Heinz Ches, 33 m., kitas 26 m., ispanas Salvador Antich.

Komunistų simpatikai Barcelonoje slaptose atsisaukimuose žadėjo streikuoti ir demonstruoti, jei Franco nepasigailės mirti nuteisto Anticho. Franco abiejų pasigailėjimo prašymus atmetė.

Mirties bausmė buvo įvykdyta senu "garrote" būdu. Nusikaltėliams dedama metalinė apykaklė su aštriais virbalais. Ta apykaklė yra veržiama, kol spūgys sulaužo kaklo kaulą. Šis išradimas likęs dar iš 14-to šimtmečio.

NEW YORKAS. — Royal Dutch ir Shell naftos korporacija paskelbė, kad jos pelnas pernai padidėjo 153%.

Amerikos tankas Rytų Berlyne

BERLYNAS. — Amerikietis kareivis William Thompson, 22 metų amžiaus, pasivogė iš savo kariuomenės dalinio didžiulį 50 tonų Patton tanką ir atvažiavo juo 30 mylių į Rytų Berlyną. Pakelviui jis išlaužė savo kareivinių vartus ir apgadino keliose vietose gatves.

Kareivis atsivijo jo dalinio vadą kapitoną Thomas Grace. Jis prikabinio kareivį pasiduoti ir nusivėžė jį surakintomis rankomis. Komunistai tanką sutiko atiduoti amerikiečiams.

Nauja vyriausybė Prancūzijoje

PARYŽIUS. — Prezidentas Pompidou patvirtino naują Prancūzijos vyriausybę, kurią jis pavadino "karo kabinetu". Šiuo atveju "karas" reiškia kovą prieš ekonominius sunkumus, infliaciją ir kitas problemas. Vyriausybėje yra 29 asmenys, jų tarpe palikti svarbiausi buvusios vyriausybės nariai: užsienio reikalų ministeris Jobert ir finansų — d'Estaing.

Iš senosios vyriausybės kai kurie ministrai buvo perkelti į padėjęjų — generalinių sekretorių vietas, o penki buvę ministrai visai pašalinti. Idomu, kad tą pačią savaitę Europoje pasitraukė net trys valstybių vyriausybės: Britanijos, Italijos ir Prancūzijos. Arabų pakeltos naftos kainos ir kitos ekonominės negerovės ap-sunkina visų vyriausybę darbą.

Kalba kitaip negu Solženicinas

Nepriklausomą Lietuvą su nacine Vokietija sulygino rašytojas Mykolas Sluckis, šį rudenį Berlyne įvykusiame bendrame TSRS ir Rytų Vokietijos rašytojų simpoziume. Paties Sluckio žodžiais: "Neišdildoma įspū-dį mums taip pat paliko fašiz-mas, aukščiausiai išvystytas trečiojo reicho, ir vietinis, kiek provinciališkas, bet ne mažiau pasibaurėtinasis". Tai tikrai goebel-siško lygio melas, naciškos Vokietijos viedrodžiui ir pavidėto-jai, Sovietijai tarnaujančio auto-riaus lūpose. (E)

PREMJERAS HEATH TIKISI MAŽŲJŲ PARLAMENTO GRUPIŲ PARAMOS

LONDONAS. — Britanijos balsuotojai pasakė savo žodį: mes nenorime konservatorių, bet nenorime, kad sugrįžtų į valdžią darbiečių Wilsonas. Konservatorių premjeras Heath ilgai tarėsi su karaliene Elzbieta ir su įvairių grupių parlamento atstovais. Jis nutarė sudaryti mažumos vyriausybę, tikėdamasis, kad ji parlamente parems liberalai, škotų nacionalistai ir S. Airijos protestantai, kurie praieityje balsuodavo kartu su konservatoriais.

Solženiciną pakvietė Amerikon

PARYŽIUS. — Leidykla, kuri išleido rusų rašytojo Solženicino knygą "Gulago archipelagą", išspausdino Solženicino 10,000 žodžių laišką, kurį jis parašė 1973 m. Kremliaus valdovams. Į tą laišką jis negavo jokio atsakymo ir dabar nutarė jį paskelbti.

Solženicinas laišką ragina vyriausybę atsisakyti vadinamo "marksizmo", nes gali kilti ideologinis karas su Kinija. Tas karas, Solženicino nuomone, gali išnaikinti rusų tautą. Rašytojas nurodo, ką davė rusams bolševizmas, — nuo 1917 metų revoliucijos buvo sunaikinti 66 milijonai žmonių, sako jis.

Amerikoje paskelbta, kad AFL-CIO prezidentas George Meany yra pakvietęs Solženiciną atvykti Amerikon ir pavažinėti po jos miestus su paskaitomis. Dar nežinoma, ar rašytojas pakvietimą priims.

Pasitraukė italų vyriausybė

ROMA. — Italijos koalinė krikščionių demokratų, socialistų, socialdemokratų ir respublikonų vyriausybė pasitraukė valdžios 8 mėnesius. Premjeras Mariano Rumor turėjo atsistatydinti, nes iš koalicijos išėjo respublikonų partija, jos vadui, Ugo La Malfa, finansų ministeriui, susiginėjus su ekonominiu planavimo ministru, socialistų partijos nariu. Ginčas lietė finansų ministerio gautą paskolą iš Tarptautinio Valiutos fondo — 1.2 bil. dol.

Prieš pasitraukdamas premjeras Rumor paskelbė, kad gegužės 12 d. Italijoje bus referendumas apie labai daug ginčų sukūlusį skyrybų įstatymą. Jis buvo priimtas 1970 m. gruodžio mėn., tačiau katalikų bažnyčia, o per ją ir krikščionių demokratų partija visa laiką bandė įstatymą panaikinti. Referendumas buvo numatytas 1972 m., tačiau jis neįvyko, nes sugriuvo vyriausybė ir reikėjo šaukti naujo parlamento rinkimus. Italijos įstatymai neleidžia turėti rinkimų ir referendumų tais pačiais metais.

Daug vyresniojo "brolio" šlamšto

Devintame penkmetėje Lietuvos leidyklos kasmet išleidžia apie 60 pavadinimų į lietuvių kalbą išverstų TSRS tautų literatūros knygų, rašo Lit ir Menas 1973.XII.29. (E)

Buenos Aires. — Pernai Argentina eksportavo 10,239 automobilius ar sunkvežimius, kai 1972 m. buvo eksportuota tik 2,931.

Konservatorių laimėjo parlamente 296 vietas, o darbiečiai 301. Parlamente yra 635 atstovai, taigi, nė viena didžioji partija negavo daugumos. Konservatoriai gavo apie 12 mil. balsų, visu milijonu mažiau, negu 1970 metų rinkimuose. Darbiečiai gavo 300,000 mažiau už konservatorius ir pusę mil. mažiau negu 1970 metais. Už liberalų partijos kandidatų balsavo 6 mil. žmonių, tačiau britų rinkimų sistema yra tokia, kad liberalai gavo tik 14 atstovų.

Premjeras Heath aiškino karalienei, kad jis turėtų sudaryti vyriausybę, nes konservatorių ir liberalų gauti balsai sudaro 60% visų balsavusių.

Be trijų pagrindinių partijų ir parlamente pateko 5 škotai nacionalistai, kurie reikalauja Škotijos atskyrimo nuo Anglijos. Išrinkti 2 valai nacionalistai, 11 šiaurės Airijos protestantų ir vienas katalikas. Pagarsėjusi Ulsterio atstovė Bernadette Devlin pralaimėjo savo distrikte ir į parlamentą neišrinkta. Škotijoje savo vietos neteko vyriausybės narys Gordon Campbell. Aktorė Vanessa Redgrave, kuri kandidatavo kaip trockistų darbininkų atstovė, tegavo tik 760 balsų.

Konservatorių sluoksniuose kalbama, kad premjeras Heath pasitrauks iš pareigų ir partijos vadovybę perduos asmeniui, kuris galėtų geriau susikalbėti su įvairių mažumų parlamente atstovais. Kandidatų į premjerus minimas William Whitelaw, kuris daug laiko praleidė besirūpindamas šiaurės Airijos reikalais. Jį greičiausiai paremtų š. Airijos atstovai. Jis geriau patinka ir liberalams, kurių parama valdančiai partijai bus labai reikalinga. Whitelaw yra škotas, tuo pačiu gali tikėtis paramos iš škotų atstovų.

Rinkimuose dalyvavo 78% balsuotojų. Abi didžiosios partijos pareiškė, kad jos naujų rinkimų nenori. Darbiečiai paskelbė, jog jie irgi pasirengę sudaryti vyriausybę, tačiau karaliene tą uždavinį pavedė konservatoriams.

Policija valdo Cordobos miestą

CORDOBA. — Šio miesto policija, uždarusi gubernatorių ir kitus aukštus valdininkus į kalėjimą, nes gubernatorių bandė pašalinti policijos viršininką, valdo miestą ir apylinkes. Kairieji peronistai bandė priešintis ir keliose gatvėse šeštadienį įvyko susišaudymas, kuriame vienas asmuo žuvo ir keli buvo sužeisti.

Cordoboje visas susisiekimas sustojo, net iš kitų miestų neatvažiuoja autobusai. Restorai ir parduotuvės uždarytos ir šeiminkės negali apsipirkti. Kai kur žmonės jau trūksta maisto.

Cicero lietuviai minėjo nepriklausomybę

Cicero lietuviai darbu ir auka parodė tautinį sąmoningumą ir solidarumą

Sventės programa buvo turininga, atlikta išraiškingai ir patraukliai. Programa: susikauptas bažnyčioje, pamaldos, akademija, scenos programa, vaišės. Programa vyko vietos parapijos bažnyčioje ir salėje. Altorius skendo gyvų gėlių žieduose, tai vietos kunigų ir seselių nuopelnas, o taip pat ir pagarbą! Buvo ir salė gražiai dekoruota, tautiniais motyvais ir gyvų gėlių puokštėmis. Visa aplinka šventiška nuotaika alsavo. Dalyvavo vietos organizacijos su vaikais, uniformuoti: skautai, šauliai, ateitininkai. Uniformuotuosius rikiavo, vedė vietos šaulių kuopos vadas, K. Milkovaitis.

Viso šventėje dalyvavo keli šimtai žmonių ir jie sudėjo arti tūkstančio dol. aukų, kurios yra paskirstytos taip: Altai \$656, Lietuvos lietuvių mokyklai \$189 ir LB-nei \$96. (Kaip jau matoma aukų skaičiai savaime liudija aukotojų tautinį sąmoningumą ir tvirtą nusistatymą remti visas centrines išeivijos organizacijas ir joms aukoti, pagal susitarimą, — laikyti tautos susitarimą, — laikyti tautos ir teisingumo principus...)

Įvykį trumpai aptariant, tenka pasakyti, jog šventė vyko kolonijos lietuvių gilaus tautinio susikaupimo ir Lietuvos laisvės vilties ryžto dvasioje.

Pamaldas atlaikė ir giliai patriotinį pamokslą pasakė, kun. dr. A. Juška, vietos kapelionas. Muz. A. Skridulio vadovaujamas laž. choras sutartinai, balsingai giedojo šventei parinktas, išmokytas giesmes. Nuotaika buvo pakili, šventiška, dalyviai pasijuto it pačioje Nemuno šalyje besą...

Akademija

[Žangines kalbas pasakė vietos centrinių organizacijų pirmininkai. Altos skyr. pirm. dr. P. Atkočiūnas giliu nuosirdumu, kuklumu pasveikino susirinkusius. Keliais sakiniiais jis nušvietė Altos veiklą praeityje, pristatė naujai atkurtą Altos skyrių, Cicere. Kvietė visus sutartinai dirbti. Šio tauraus lietuvių kalbą susirinkusieji palydėjo ilgą plokštimu. LB apylinkės pirm. A. Juškevičius pasveikino akivaizdoje esančius ir giliu liūdesio jausmu prisiminė, sveikino brolius, seses tėvynėje nešančius vergijos nedalią ir giliu tėvynės ilgesiu gyvenančius plačiame pasaulyje. Jis akcentavo tautinės vienybės reikala, Lietuvos laisvės viltį. Į iškilnių salę dėmesingai įneštos organizacijų vėliavos, sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai, akomponuojant muz. A. Skriduliui.

Invokacija: religinės tautinės minties kūrybinį sveikinimą perskaitė kun. dr. A. Juška. Tylos minute, susikaupimu pagerbti kovojusieji — žuvusieji už Lietuvos laisvę. Lietuvos nepriklausomybės akta iškilmingai perskaitė sav. kūrėjas, pulk. J. Švedas, su jaunimo asista šonuose.

Pagerbti ir visi kiti kolonijoje gyvenantieji savanoriai: jiems buvo skirtos pirmosios vietos salėje ir prisegti atžymėjimo ženklukai. Vilniaus 650 metų sukakčiai išleisti. Ženkliukus prisegė Lit. mokyklos mokinės; Merkelytė ir Elvikytė, K. Milkovaitiui vadovaujant. Studentė K. Tauginaitė, aiškaus lietuviško tipo reprezentantė, perskaitė Cicero miesto prezidento, J. Karner proklamaciją. Prim-

tos rezolucijos, skirtos Illinois senatoriams, prašyta paramos, pagalbos Lietuvai išlaisvinti. Akademiją sklandžiai pravedė apyl. pirm. A. Juškevičius.

Cicero miesto prezidento rezolucija

WHEREAS, the Independent State of Lithuania extending from the Baltic Sea in the North to the Black Sea in the South was organized in the 13th Century by the Great King Mindaugas; and

WHEREAS, since the Year 1795, the right of Lithuanian people to enjoy freedom and independence has been interrupted by the ravages of war, having been conquered by the Russians and later liberated in World War I, only to be deprived of their inherent right of independence once again in World War II by Russian rule and domination and oppressed under a Communist Dictatorship; and

WHEREAS, many Lithuanian people immigrated from their native land to America and joined friends and relatives and now enjoy freedom and independence for which they had bravely searched for centuries; and

WHEREAS, the Town of Cicero can proudly acclaim that many Lithuanians have chosen the Town of Cicero as their permanent place of abode in which to live and rear their children and their citizenry has proven to be a valuable asset to this community.

NOW, THEREFORE, I, JOHN KARNER, President of the Town of Cicero, do hereby proclaim February 16th, A. D. 1974, to be Lithuanian American's Day and I call upon all residents of the Town of Cicero to join with others in acknowledging our special thanks for selecting the Town of Cicero as their home and we offer our prayers to the American Lithuanian people for the safety and well-being of their many friends and relatives who remain in their occupied land.

John Karner, President

Neužmirškime, kad Lietuva okupuota ir tauta vergijoje kencia!

Kan. Vc. Zakarauskas skaitė paskaitą, jo paskaita buvo gili tautinės minties ir plataus politinio įžvalgumo. Paskaitininkas kalbėjo apie Lietuvos okupanto sukurtus kelius, jo kėslus ir išeivijos jaunimą, jo liuanistinį švietimą: siekį išeiviją nutildyti, jaunimą pasilenkti savop. Griežtai pasisakė prieš vaikų organizavimą, vėžimą ir pionierių stovyklą. Padarė stiprų priekaištą ir suaugusiems, pakartotinai į Lietuvą važinėjantiems ir besilankstantiems okupanto patikėtiniams... Štai, ir kelios paskaitos citatos: "Mes turime išeivijoje ir tokių, kuriuos okupantas pats pasikviečia ir suteikia privilegijas ilgiau pabuvoti, nei kad nustatyta. Aišku, okupantas nieko dovanai neduoda: jam reikalingi laisvajam pasaulyje pagelbininkai... Vilniaus universitetas reikalauja iš užsienio studentų ne tik išeito mokslo pažymėjimo, bet ir politinės ištikimybės. Tokį ištikimybės pažymėjimą duoda komunistinės užsienio organizacijos, arba jų laikraščių redakcijos. Patys rusai: Sacharovas, Solženycynas šaukia į laisvąjį pasaulį, kad ten priešpauca, vergija, o mūsų išeivijai vaikai, pabuvęje Lietuvoje vos kelias savaites, parveža žinią, kad tėvų žemėje tokio kasmaro nėra? Neužmirškime, kad Lietuva yra okupuota ir tauta vergijoje kencia!... Paskaita buvo iškalusya visu rimtumu, susikaupimu ir paskaitininkui buvo pakartotinai ir ilgai dėkota: skandžiai plota.

Aukų rinkimui vadovavo Altos ir LB-nės skirti žmonės: R. Kašiuba, J. Šiaučūnas, A. Tauginas, A. Zumaras. Jiems talkininkavo visas būrys moterų, pasipuošusių tautiniais drabužiais. Kaip jau rašyta, aukų surinkta arti tūkstančio dol. Valdya sako, kad kaip ir paprastai,

Hammond, Indianos meras J. Klen (sėdi) pasirašo miesto savivaldybėje Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukakties proklamaciją. Iš kairės į dešinę stovi: P. Aukšelis, D. Pauļauskas, Alto skyriaus pirmininkas A. Vinikas ir K. Čiurinskas.

aukotojų valia bus pagerbta: aukos bus persiustos, kam jos skirtos.

Meninė scenos programa

Scenos programą atliko vietos Lituanistinės mokyklos mokiniai, vadovaujami mokytojų. Per visą programą jautėsi vedamoji, tautinė mintis: meilė Lietuvai iš tolo, laisvės ryžtas ir viltis! Šitokia tautinė nuotaika jaunimas gaivino suaugusiuosius ir neabejotinai, — pirmiausia pats save tautinai ugde... Didžiąją programos dalį atliko Lit. mok. VII-VIII skyriaus mokiniai, tai buvo melodeklamacija, dainos šokiai. Mokinė M. Barkauskaitė paskaitė savo kūrybos gana vykusį rašinėlį: "Vasario šešiolikta". Scenoje atliko numerį ir patys mažieji, pirmųjų skyrių mokiniai. Jie susilaukė itin šilto įvertinimo iš publikos: jiems šypsniu veide ilgai paplota. Melodeklamacijos pianinu palydėjo muz. A. Skridulis, pasigerėtinai dainavo ir jo parengtas mokinių choras. Pianinu skambino, melodeklamaciją palydėjo VII skr. mokinė K. Merkelytė. Mokinius scenos programai parengė šios mokytojos: dr. B. Motušienė, A. Kašubienė, Br. Klierienė ir G. Končienė. Buvo pašokti ir keli linksmi tautiniai šokiai, juos parengė mok. A. Brusokienė ir J. Sakalauskaitė, akordėonu profesionaliai pritarė R. Runimas.

Kvietė visus sujungtomis pastangomis dirbti, siekti laisvės Lietuvai!

A. Beržienė

CICERO

Svarbus SLA 301 kuopos susirinkimas

Pirmą trečiadienį kovo 6 dieną 7:30 v. v. Liberty name, 14th St. ir 49 Ct. Mieli nariai — vyrai, moterys ir jaunuomenė, būkite savo pareigose nors šį kartą, nes matėte "Tėvynėnį" Pildomosios Tarybos balsavimas ir seimo reikalai. Tas paliečia visus narius, todėl ir šaukiamas susirinkimas. Nors ir prastas būtų oras, ateikite, duokite savo gerus sumanymus ir atsiveskite savo gerą draugą-gė, pasinaudokite vajanproga. Jaunuomenė nuo gimimo dienos ir augantieji iki 70 metų. Jei nepatogu būti susirinkime, tad savo prospektus paduokite finansų sekretoriui A. Kizlaitis, 1520 So. 48 Ct. arba K. P. Deveikis, 1425 So. 49th Ave. Jie mielai patarnaus. Vienybė — galybė! Vienas už visus, visi už vieną!

SLA turi bujoti. Aišku, tai priklauso nuo mūsų visų.

Atsiųsta paminėti

TECHNIKOS ZODIS. The Engineering Word, 1973 Nr. 5-6, Rugsėjis-gruodis. Leidžia Ame-

rikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų S-gos Chicago's Skyriaus Techninės Spaudos Sekcija. Redaguoja G. J. Lazauskas. Turinyje be kt. yra: Architekto Jurgio Zalkausko: Lietuvos architektūra nuo XVI amžiaus iki dabar; Dr. Arch. Alfredo Kulpo: Kulpavičiaus: Vilniaus barokas (angliškai); V. Petraičio: Plūduruojanti atominė jėgainė; Vytauto Vintarto: Apie akademikus, simpoziumus ir Technikos žodį, ir t. t. Toliau seka pačių inžinierių ir architektų savi-reikaliai: apžvalgos ir kt.

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINI DIENRASTI "NAUJENAS"

What if we told you to cough up \$18.75 or else?

A little over 4 dollars for every 3 you invest. Plus, the privilege of buying the new 5% Freedom Shares along with your Bonds.

But these are the selfish reasons for buying Bonds. Good, but selfish.

There's one other very important reason why Americans already own over \$52 billion in Bonds.

It's called pride. It just so happens that most Americans still choose to think this is the best piece of real estate going.

If you happen to be one of these Americans who thinks there's something to this country of ours, why not buy into it.

Sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Or go to your bank. And cough up that \$18.75. Please.

You wouldn't like it, of course. You see, one of the nice things about buying U.S. Savings Bonds is that you don't have to. That's because you happen to live in a free country where nobody forces you to do anything. Rather, your country asks that you simply consider the many advantages of Savings Bonds. First of all, if you think they're a get-rich-quick scheme, forget it. Bonds aren't for you. They only pay off in the long haul. For a quick return, there are a lot better ways to make a buck. They do pay off, however. Handsomely, as a matter of fact.

Take stock in America Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

KAPITONO K. RIMO PRISIMINIMAI

(Irekordavo ir paruošė E. JASIŪNAS)

Šiomis dienomis išėjo ketvirtas Amerikos Lietuvių Aero Klubu metraščio numeris. Redaktorius, leidus, spausdiname nepaprastai idomius Lietuvos karo aviacijos lakūno K. Rimo prisiminimus, kuriuos irekordavo ir spaudai paruošė lakūnas Edm. Jasiūnas.

(Tęsinys)

Sventę artinasi, vos kelios dienos belikę. Pulk. Gluchov ir vel manęs klausia, kodėl nei nu skraidyti?

— Kad nesilaikot duoto žodžio, — atsakiau.

— Atvažiuok! — prašo geruoju.

— Gerai, atvažiuosiu.

Atvažiuoju. Man liepia atlikti pratybas ne arčiau 20 km. nuo aerodromo, kad jiems nekludytų. Nusikridau toli, apie Prienus, jokie rusų lėktuvai nesimašo. Galui bėgti, ką noriu daryti, niekas nepersekioja. Pabandžiau vieną — kitą figūrą, susistaciau programą, susiderinau.

Tiesia, nuo mūsų lėktuvo jau buvo nutrinti Vyčio Kryžiaus ženklai. Aš pareikalavau, kad ženklai būtų atnaujinti. Atnaujino.

Prasideda rusų aviacijos šventė. Turiu skristi ir aš. Man duota 10 minučių laiko. Po manęs turėjo skristi rusų figūristai. Kaip jie savo propagandos buvo įtikinti, kad yra geriausi lakūnai pasaulyje, taip jie mano akimis žiūrint buvo labai, labai prasti. Žinoma, šiais laikais jie yra žymiai geresni, nes yra daug ko pasimokę iš vakariečių.

Per tą man duotą 10 minučių laiką aš publikai parodžiau

nemažiau, kaip per Pabaltijo varžybas, ir daug švarių. Pasistengiau. Mano tikslas buvo: aš parodysiu ką lietuviai gali, bet jūs rusai, darykit ką norit, neprilygsit! Nutūpiu, davęs daugiau negu gerą programą. Rusai matydami, kad nieko panašaus negalės parodyti, per savo budėtoją pranešė, kad jų lakūnas "susirgo", negali skristi, ir aš turįs užimti jo vietą. Ką aš turiu daryti? Tą patį juk nekartos! Gerai, sutinku.

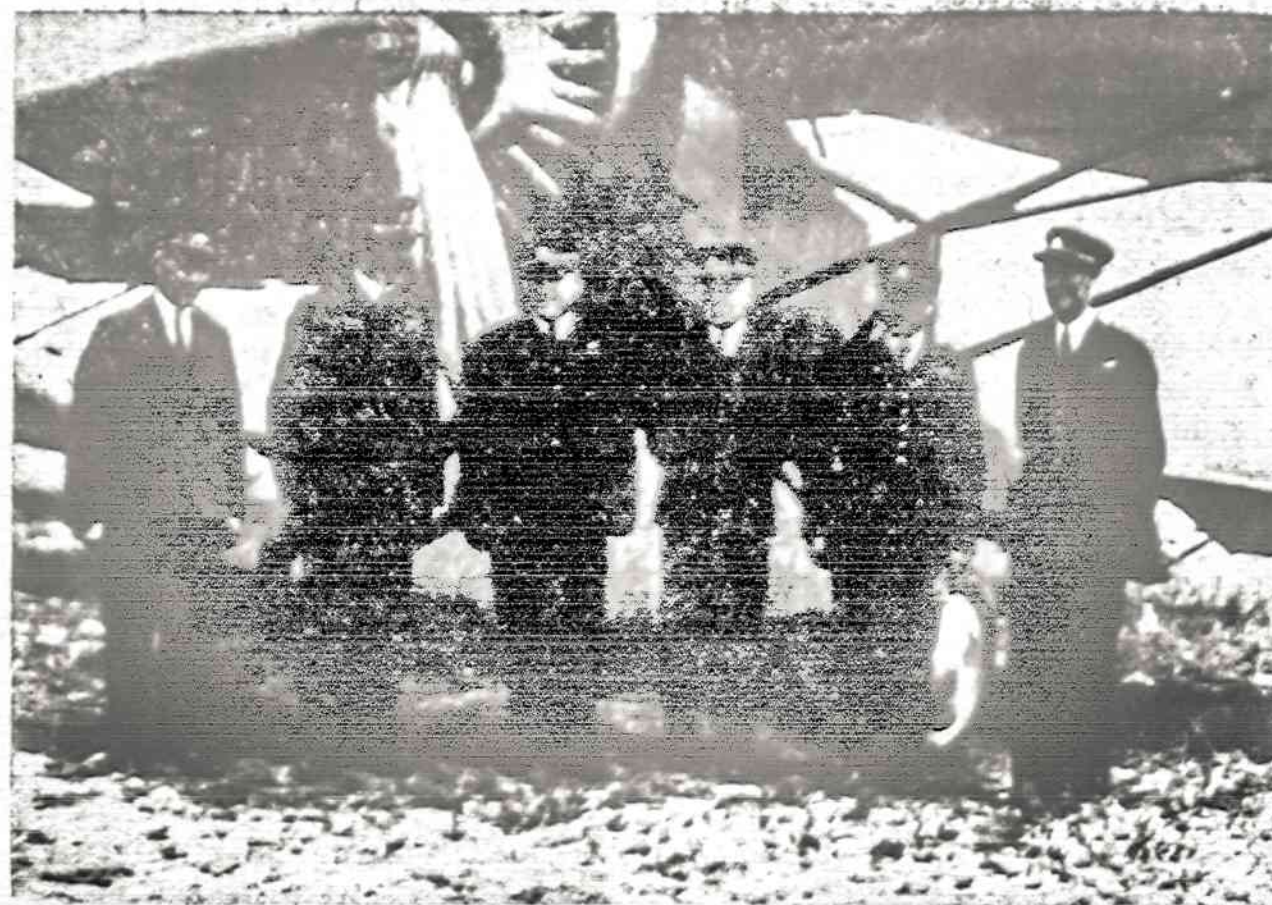
Pakilęs parodžiau figūrą, kurios nei anksčiau nebuvau daręs, nei vėliau nebūčiau drįsęs daryti: labai žemai, visai prie žemės apskridau aplink visą publiką tokiu mažu greičiu skersas, panašiai, kaip kad delfinai eina ant uodegos. Vyčio kryžiai aiškiai blizga saulėje. Priedui parodžiau visai žemai lėtas bačkas. Publikos nustebimui ir ovacijoms nebuvo galo.

Mano antrasis 10 min. laikas baigėsi, nutūpiu ir priruliuoju prie angaro. Jų pulko karininkai mano lėktuvą apsupo, ir visi žiūri į mane ir į lėktuvą, kaip į stebuklą.

— Kaip tai galėjote padaryti? — manęs klausia.

— Kodėl ne? Mano darbas — užvesti variklį, pakilti ir nusileisti. O visa kita atlieka vaiv-

rolazdė ir šis prilipintas lapas

ANBO IV lėktuvų grandies aplink Europą skridimo dalyviai. Iš kairės į dešinę: mechanikas Rinkevičius, kap. J. Liorentas, pulk. A. Gustaitis, leit. R. Marcinkus, kap. J. Namkas ir leit. J. Mikenas.

(figūrų eilė, apie kurią minėjau anksčiau). Jie visa patys daro!

— Negali būti? — rusai stebisi bet matydami mane rimtai šnekančią, patiki.

Dar tą patį vakarą mano Jungmeisteris, kuriuo skraidžiau, buvo išmontuotas, supakuotas ir išsiųstas į Rygą ištyrimui, koks tame lėktuve yra stebuklas. Visi kiti angaruose buvę Jungmeisteriai, kartu su kitais lėktuvais, vėliau buvo išmesti į lauką. Apie šią aviacijos šventę buvo pagamintas ilgokas filmas ir rodomas viename Laisvės Alėjos kino teatre. Jame daugiausiai buvo pavaizduotas mano skraidymas.

Po tos šventės grįžau namo. Atvažiuoja Gluchovo adjutantas. Pulkinkas norįs su manimi pasikalbėti. Atvažiuoju į sta-bą, o ten manęs jau laukia pulk. Gluchov ir generolas Baltušis. Gluchov padėkoja man, pasveikina. Baltušis kalba lietuviškai palyginti gera, ir man sako:

— Stok į raud. armijos oro laivyną!

— Kodėl?

— Štai kodėl: aš, tau pažadu Leningrado ar Maskvos karo aviacijos mokyklą vietą nemažesnio laipsnio, nemažesnis algos, ir niekas prie tavęs nesikabins, gyvensi ramus.

— Bet ir čia dar turime liaudies kariuomenę ir savo aviaciją, iš kurios aš pats išėjau? — bandau Baltušį.

— Čia yra vaikų žaislas degutų dėžutėmis. Nejaugi dar jūs to nesuprantat? Dabar mūsų tėvynė plati, dviejų kariuomenių būti negali, tik viena. Pažais, pažais su jumis ir nusibos!

— Nežinau, kaip Jūs galvotumėt: čia aš gimiau, čia augau, čia mano tėvynė, čia pradėjau kurtis, aš čia noriu ir gyventi. Nenoriu kitur važiuoti!

— Apsigalvok, bet tavęs čia nelaikys. — atsisveikino Baltušis.

Išvažiavau į Vilnių, per savo draugą komunistų patikėtinį gavau darbą, apsigyvenau. Po 3 — 4 mėn. Vilniuje pripuolamai sutinku iš Aero Klubu ekipos inž. Z. Rimšą, tarnavusį Susisiekimo ministerijoje.

— Tavęs ieškom virš 3 mėnesių, niekur negalim surast, manėm, kad pabėgęs. Ieško Aeroflotas. Nori atidaryti orliniją Kaunas — Šiauliai —

AŽUOLAS LIETUVOS PAJŪRYJE

A. A. DR. MARTYNAS ANYSAS

(Tęsinys)

Mažosios Lietuvos Lietuvių Resistencijos vardu Martynas Purvinas tarp kitko iškėlė šiuos dr. Martyno Anyso ypatumus: Dr. Martynas Anysas buvo vienas aktyviausių ir šviesiausių Maž. Lietuvos sūnų. Atsikūrus Lietuvos valstybei ir prisijungus Klaipėdos kraštui prie Lietuvos, ne maža skaičius mažlietuvių, baigę aukštuosius mokslus, įsijungė į Lietuvos valstybinį, visuomeninį ir kultūrinį darbą. Tarp jų buvo dr. Dovas Žaunius, dr. Ozelys, V. Gailius, dr. Vydūnas, doc. dr. J. Brožaitis, doc. kun. J. Pauperas, dail. A. Bra-kas, red. J. Grigolaitis, mokytojai E. Simaitis, M. Šlaža, M. Naurbas ir kiti, kurių jau nebėra žiupus. Visi jie buvo skirtingo charakterio. Bet pas visus reikėsi viena bendra savybė — gilia meilė savo kraštui ir beąlyginis pasišventimas savo tautai ir valstybei. Dr. Martynas Anysas skyrėsi iš visų. Jis buvo stiprios valios asmenybė, ryžtingas ir veržlus. Šitie jo charakterio bruožai formavo jo gyvenimą ir nustatė jo politinę ir visuomeninę veiklą. Žvejo ir ūkiniai darbai jo nepatenkino. Padėdant Adomui Brakui jis 1919 metais pradėjo dirbti Lietuvos Balso redakcijoje kaip redaktorius padėjėjas. Jo rašiniai aie Kintų žvejų gyvenimą žavi skaitytojus. Jis tveriasi mokslo ir savo veržlumu įsigyja daktaro dėžutėmis. Sunkiausias jo politinis ir visuomeninis veiklos laikotarpis buvo 1934 iki 1939 metų. Kaip Gubernatoriaus patarėjas, jis privalo ginti Centro valdžios interesus Klaipėdos krašte, bet kartu jis turėjo patarti, kaip išlyginti įtempimus tarp krašto politinių veiksmų ir Centro valdžios. Pažindamas krašto žmonių nuotaikas, jis nevissados galėjo sutikti su gubernatoriaus veiksmams. Būdamas krašto Direktorijos narys 1933 metais, jis privalėjo ginti krašto interesus. 1934-35 metais buvo ypatingai kritiškas... Dr. Any-sas, kuriuo žinioje buvo krašto ūkis, visokiais būdais stengėsi

padėti krašto ūkininkams, reikaudamas krašto ūkininkams ypatingų privilegijų. Suprantama, kad Centro valdžia nevissada galėjo sutikti su visais jo pasiūlymais. Todėl dažnai jis su-eidavo į konfliktą su Centro valdžia...

Tremtyje dr. M. Anysas įsijungė į Mažosios Lietuvos Tarybos veiklą, Kanadoje jis gilinosi į Lietuvos istoriją. Jo studijos objektai yra ryžtingos asmenybės Lietuvos istorijoje. Jį žavi Lietuvos kunigaikštis Vytautas Aleksandras, kuriame jis randa bendrų bruožų savo charakteriui. Jis parašo išsėmą studiją apie Vytautą. Ryžtingų asmenybių jis randa senųjų prūsų kovose su Riterių ordinu. Atsidedęs jis studijuoja nelaimingą prūsų likimą ir parašo istorinės vertės veikalą: Senprūsų laisvės kovos. Paragintas jo mielos žmonos, kuri yra plataus šilavinimo ir viena kilniausių Lietuvos moterų, jis ieško ryžtingų moterų Lietuvos istorijoje. Jo žmona Valerija padeda jam surasti ir išversti lenkų ir rusų kalbomis parašytus šaltinius ir abu kartu parašo veikalą: Žymios lietuvių moterys, kuriame vaizduojamas Lietuvos moterų pasišventimas savo tautai. Abu veikalai yra aktualūs ir mūsų laikams. Jie nušviečia mūsų pro-

tėvių nenuilstamas kovas dėl laisvės ir išryškina savo tautai pasišventusias asmenybes. Jie ragina ir mus, besąlyginiai pasišvesti kovai dėl mūsų pavergtos tautos ir valstybės. Laukiame paskutinės knygos — Kovos dėl Klaipėdos pasirodant, M. Purvinas baigė savo žodį: Dr. Martynas Anysas, mūsų mylimas, buvo ir liks vienas žymiausių ir ryžtingiausių Mažosios Lietuvos sūnų. Jis būsimoms kartoms liks žinomas kaip sąžiningas politikas, visuomenininkas ir pasišventęs mokslininkas...

Ansas Lymantas, Lietuvos Pajūrio redaktorius, iš Montrealio, iškėlė dr. M. Anyso nepaprastą darbštumą ir sąžiningumą. Nors jį darbas dėl kasdienės duonos smarkiai spaudė, tačiau vis rādavo laiko straipsniams spaudai, savo knygų paruošimui, visuomeninei lietuvių veiklai, o pensijos metus skyrė tik lietuvių tautos darbams.

Laidotuvių pamaldose tarnavo trys kunigai: vietos klebonas kun. Algimantas Žilinskas, senj. kun. Ansas Trakis ir sup. kun. Povilas Dilys iš Čikagos, šeštadienio rytą, vasario 2 dieną išganotojo ev. liut. bažnyčioje. Pilnutėlė šventovė prisirinko lyde-tojų ir kartu dalintis skausmu su ponja Valerija Anysiene, žmona, su sūnumi prof. dr. Jurgiu Anysu ir jo žmona Dalia, su dukra Gražina Slavėnienė ir jos vyr. prof. dr. Julijumi Slavėnu, anūku Povilu, su broliu Jonu Anysu ir jo šeima, su kitais bro-liais ir seserėmis bei jų šeimomis ir su visa kita gimine. "Kodėl?" buvo dr. Martyno Anyso nuolatinis nuosirdus religinis klausimas, liudijo pamoksle kun. A. Trakis. Kodėl Dievas leido

savo laiku sunaikinti senuosius prūsus? Kodėl leido užlieti mūsų Tėviškę "rudąja" banga? Kodėl Visagalis Dievas leidžia "raudoniesiems" kankinti ir pavergti visą Lietuvą? Kodėl neteisybė laimi? Kodėl Dievas tyli, kuomet pražūtingos bangos nori paskandinti mūsų tautos liasvės laivą? Kodėl? kodėl? kodėl? veržėsi iš jo sielos klausimai, kurie nekankintai laukė atsakymo. Ne-kartą tuo klausimu teko pamokslininkui kalbėtis ir susirašinėti, nurodant, kad Velionis nėra vienišas šiuo klausimu. Tūkstančiai tautiečių, net psalmistai, pranašai, net pats Žmogaus Sūnus kryžiuje statė klausimą: "Kodėl...?" Viena aišku, kaip Dievas nenori mirties, taip jis ir nenori priespaudos, vergijos žmogui bei tautos. Dievas bū-tinai norėjęs, kad ir Velionis į Ramybės Uostą būtų įplaukęs per Klaipėdą, Kintus, kad pilnoje liasvėje reikštųsi nuolatinė to-bula kūryba. Dabar, ką tikėjimo akimis matė iš dalies, Ve-lionis jau regį pilnumoje, o jo atlikti kilnieji darbai neš vaisių mūsų tautoje bei visoje žmoni-joje.

Klebonas kun. Algimantas Žilinskas atsisveikino su savo ištikimu parapičiu minėdamas dr. Martyno Liuterio žodžius: "Jei rytoj būtų man paskutinioji diena, vis dėlto aš šiandien sodinčiau obelaitę savo sodne". Dr. Martynas Anysas iki paskutinio kvapo sodino lietuvišką ažuolą ne tik Lietuvos pajūryje, savo Tėvynėje, bet ir lietuvių tremtyje.

(Pabaiga)

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINI DIENRAŠTĮ "NAUJINIENAS"

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokoje daugiau kaip SEPTINTUS MILIJONUS dolerių savo apdraus-ties naftams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gvy-bas apdraudą ir ilgoje pašalpa, kuri yra pigi, nes SUSIVIE-NIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą - Endowment In-surance, kad jaunulius gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudos tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asme-nims, rekomenduojama lietuviški KLUBU ir draugijų naftams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudos mokeskis \$2.00 į metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijū. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

Jau kuris laikas atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Aleko Ambrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina \$8.00. Išeido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicagoan atvažius lietuvius, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški choral, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiškų, socialistinių, laisvamiškių ir kitų organizacijų atlikti darbai, išteigtos mokyklos, skaityklos, ban- kai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pasiųsti:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

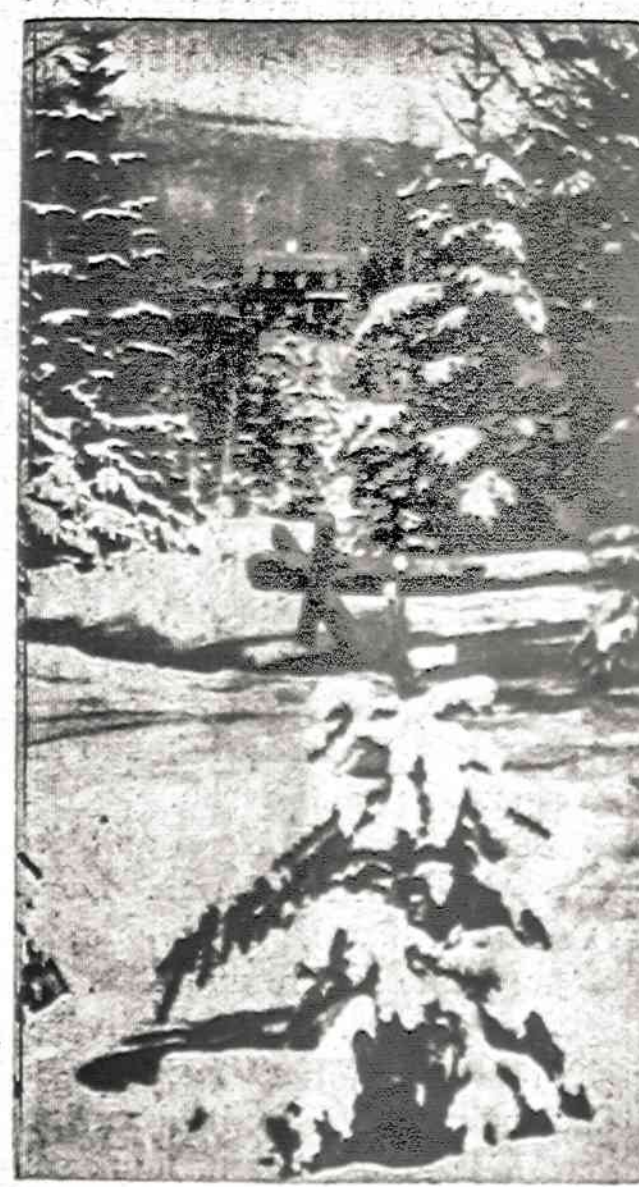
Ansambliai, choral, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money or-derį tokiu adresu:

NAUJINIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėsio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%

PER ANNUM

\$5,000.00 OR MORE

4 YEAR MATURITY

6 3/4%

\$5,000.00 OR MORE

30 MONTHS MATURITY

6 1/2%

\$2,500.00 OR MORE

1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

Pabaiga

(Iš Plieno Sparnų)

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.00 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
Užsienio:	
metams	\$25.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Naujienuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Lietuvon ėjo ir eina duonos ieškoti

Bolševikams pagrobęs valdžią Rusijoje ir pradėjęs vykdyti "socialines reformas", kraštas liko be mėsos ir be duonos. Valdžia konfiskavo jausus, miltus ir riebalus, buvusius įvairiuose prekybos sandėliuose, o kai ir buvę sandėliai ištuštėjo, tai tada valdžia organizavo ekspedicijas į artimesnius kaimus maisto ieškoti. Pradžioje tas ekspedicijas ruošė kiekviena ginkluota gauja, o vėliau jas organizavo specialios sovietų valdžios policija, turinti paties Lenino valdžios dekretus ir įgaliojimus.

Kada Rusijoje buvo didžiausias badmetis, Taškente dar buvo galima gauti duonos. Vienas vaikėzas, traukiniais ir pėsčias pasiekęs Taškentą, ne tik pats pavalgė, bet jis gavo duonos ir savo draugams. Tas "beprizornikas", patyręs įvairių nuotykių, parašė knygą "Taškentas — duonos miestas". Ta knyga pačioje Rusijoje buvo nepaprastai populiari, nes gyvai, lengvai ir suprantamai buvo parašyta. Knygelę noriai skaitė patys rusai, išverstą ją skaitė ir kitataučiai...

Siomis dienomis rusų emigrantų leidžiamas laikraštis Novoje Ruskoje Slovo įdėjo dvasiško A. Ionovo rašinį, kuriame jis "komunistinės santvarkos" pradžios Taškentą palygino su nepriklausoma Lietuva. Jis prisimena kelių vaikėzų, išvykusių į Latviją ir Lietuva duonos ieškoti pasakojimus. Savo rašinį jis pavadino "Keliamajam ir Lietuvą duonos". Vaikėzai buvo nuvykę į Latviją, bet ten jiems nepavyko, bet reikalai pasikeitė, kai jie vis dėlto paslapčiomis perėjo sieną ir pateko į lietuvišką pasienio kaimelį. Rašinys ilgas ir įdomus, bet svarbiausioji pastraipa yra tokia:

"Mums pasisekė. Sieną prašliaužėm sėkmingai. Tuojau prieš mus atsistojęs tvarkingi pirmo lietuviško kaimo nameliai. Pagal ankščiau padarytą susitarimą (trytum tai būtų generalinio štabo suplanuota), mes pasiskirstėm namelius. Iš tolo man numatytame name mane draugiškai sutiko šeimininkė, vidutinio amžiaus moteris. Besikreipdama į mane ji paklausė, ko norime ir, be jokių kitų klausinėjimų, man įdavė apie penkis svarus ruginių miltų. Vėliau aš primenu stala, prie kurio šeimininkė mane pasodino. Pastatė dubenį karštų bulvių ir tokį pat dubenį rūgštaus pieno. Visa tai buvo paskirta man, bet čia pat atsitiko pats dramatiškiausias momentas viso mūsų žygio. Pamatęs tokį maistą ir tokiam dideliame kiekyje, aš išdžiaugsmo apsirijau ir netekau sąmonės... Kada

A. SOLŽENICYNŲ "ARCHIPELAG GULAG" 1918 - 1956

(Tęsinys)

A. Solženicynas rašo: "Sėdėjo kalėjime 6 kolchozininkai iš Carskoje Selo apylinkės, kurie buvo per šienapiūtę, šienaujant kolchozo pievas, iš pievų pakraščių savo karvutėms šieno pasipioję. Visi 6 sušaudyti. Stalinas jiems bausmės nedovanojo. Jeigu Stalinas ir niekuomet nebūtų nužudęs, o tik tuos 6 ūkininkus iš Carskoje Selo apylinkės, aš jį skaitaučiau vertu mirties bausmės. 1939 — 1940 m. Ežovo šalininkai pasakojo, kad tų dviejų

aš vėl atgavau sąmonę, tai aš jau gulėjau ant suolo, kažkuo pridengtas, o šalia manęs buvo ta pati gero veido persigandusi moteris — ar tik neturi nuomario?" (Novoje Ruskoje Slovo, 1974 m. vas. 20 d., 3 psl.).

Bėdon patekęs berniukas atsigavo, bet žygis į Lietuvą duonos ieškoti pasibaigė nelaimingai. Kai vaikėzų "ekspedicija" su gauta duona ir kitu maistu grįžo į Gudiją, tai pasienio sargai atėmė jų visus miltus ir kitą maistą. "Žygis" duonos ieškoti 1942 metais jauniems rusams nepasisekė, bet jam liko nepaprastai geros ir vaišingos lietuviško kaimo ūkininkės vaizdas. Jis dar ir šiandien rusams noriai pasakoja savo kūdikystės įspūdžius ir mini maistą gaminti mokantį kraštą ir darbščias moteris.

Šiandien, rusams įvedus "socialistinę santvarką" visoje pavergtoje Lietuvoje, Lietuva vis dar skaitoma geros duonos ir nepaprastai gerų moterų kraštu. Lietuviai nemėgsta ir kolchozus atvartų sovietinių ponų, išvežančių visą Lietuvos derlių, bet Lietuvoje dar yra gerų šeimininkių, kurios paliktuose keliuose aruose pasigamina daugiau maisto, negu rusų įvesti valstybiniai dvarai. Sovietų valdžia konfiskuoja jausus, primeta kapeikas už plėną bei pašarus, o paskutiniu metu pradėjo kabinėtis ir prie tuose aruose užaugintų daržovių. Visoje Sovietų Sąjungoje ūkininkai turi teisę juodoje rinkoje pardavinėti prie namų užaugintus viščiukus, burokus ir kopūstus, o "tarybinėje" Lietuvoje rusai reikalauja, kad tos darbščios ir geros ūkininkės valdžiai atiduotų ir namie augintas daržoves.

Oficialiai skelbiama, kad praeitais metais Gudija laimėjo "lenktyniavimą" su "tarybine" Lietuva, bet taip pat pripažinta, kad nuostatai "lenktynėms" matuoti buvo netikslūs. Šiais metais abi valdžios, Maskvai tarpininkaujant, tęs lenktynes, bet užrašai turės būti tikslėsi.

Lietuviai komunistai negali suprasti, kaip gudai galėjo išieiti laimėtojaus, jeigu visi gudų agronomai siunčiami į Dotnuvą pasimokyti, kaip jausus auginti ir geresnį derlių gauti. Dotnuvoje jau nebėra senų lietuvių agronomų, bet ten dirba jaunesnieji, įsisavinę vyresniųjų darbo ir mokslo metodus.

Lietuvoje visą laiką buvo duonos, nes lietuviai dirbo sau. Lietuvoje buvo ir yra daugiau duonos net ir dabar, kai okupantas išsiveža visą derlių. Jeigu Kremliaus valdovai būtų protingi, tai problema giliau pastudijuotų ir padarytų reikalingas pakaitas visoje ūkio sistemoje. Bet pakaitų jie bijo, nes su pakaitomis ūkyje gyventojai ir valdovus keistų.

buvo lentos ant vandens, ant rašą turėjo padidėti 20 kartų lentų gulėjo kaliniai. Gi per (536 psl.). Išmūstus langus traukė šaltis. Kaip ir prieš 25 šimtmečius Taku prie "parašos" (bačkutė vergų pirkliai, Gulago tarnauturaliems reikalams) prieiti tojai Usmano kalėjime 1947 m., nebuvo galima, lipo žmonės 20 jų NKVD uniformoje, su nary kraštais. Maistą dalino ne sėdo už kelių stalų, uždengtų kiekvienam, bet dešimčiai asmenų. Jeigu kas iš dešimties numirdavo, tą kišdavo po narys ir laikydavo, kol pradėdavo dvokti, kad gautų jo maisto normą. Tą viską dar buvo galima kentėti, bet kalėjime iš kameros į kamą varinėdavo. Vos tik įstatai kur atsistėti, tuoj kamanda: "Stokite, eikite į kitą kamą".

Ir vėl stumdys, kad gautum kur atsistėti. O kodėl taip buvo? Perkrautas buvo kalėjimas, tris mėnesius į pirtį nevarė, prisivėisė utelių, nuo utelių atsirado žaidžios kojose ir tifas. Dėl tifo epidemijos buvo karantinas ir 4 mėnesius kalinių tolimesnis persiuntimas buvo sustabdytas (531 psl.).

Ne vien Ivanovo kalėjime tokią būklę buvo, tas pats buvo ir Irkutsk, taip 1937 m. buvo visame Sibire. Kalymoje iki pat Ochotsko jūros ir Vladivostoko. Po keleto mėnesių ne transportavo kalinių, blakės per narys kaip skėriai, lėpavo. Vandens pusę puoduko dienai, nebuvo kas atneštų. Išsita zona korejiečių, visi nuo dezinfekcijos išmirė.

Iš mūsų zonos, kiekvieną rytą po 100 išnešdavo. Lavonus dėdavome į krūvas, o kaliniai, pasikinkę į vežimus, lyg akmenis, lavonus vėžė.

Šiandien tu veži, rytą tave kiti tave vėž. O rudenį prasičėdė tifa. Mirusių neatidavo, davo, pakol nepradėdavo dvokti, maisto normą už juos reikėjo gauti. Vaistų nebuvo jokių. Vėliau surinkdavo tifu sergančius ir talpindavo į atskirus barakus, mažai kas iš ten gyvas išnešdavo. Ten narys dviejų aukštų, nuo viršutinių nary, kur buvo karšta, kaliniai negalėjo savo natūraliems gamtiniams reikalams nultipti, žmonių atmatos iš viršaus varėjo ant apatinių nary. Sanitarais buvo kriminalistai, kurie mirusiems iš burnos aukštinus dantis išlupdavo (531 psl.).

1937 m. kaikiuriuose kalėjimuose visai "parašų" neužteko. Naujoms kameroms naujų "parašų" (žmonių atmatos bačkuciu) visai nebuvo. Senos kameros buvo senos "parašos", bet mažos, senoviskos, jas reikėjo išnešti, nes dėl perpldytų kameros jos buvo per mažos. Minusino klajėjimas buvo pastatytas penkiems šimtam kaliniui, o dabar tam kalėjime buvo patalpinta 10 tūkstančių, taigi ir kiekviena "pa-

Britanijos angliakasybų žypos, nors kasyklų darbininkų streikas privertė vyriausybę įvesti trijų darbo dienų savaitę ir atnešti naujo parlamento rinkimus.

galima iš karto masę kalinių perkelti. Taip ešalonais buvo 1929 — 1931 m. pervžeamos ūkininkų masės. 1930 m. taip buvo apgyvendinama Kolyma.

Kasdieną mūsų tėvynės sostinė Maskva tokius ešalonus siuntė iki Vanino uosto. Ir kiekvienas rajono miestas, taip pat tokius raudonus ešalonus siuntė 1941 m. taip iškraustė į Kazakstaną Volgos vokiečių respublikos gyventojus, ir nuo tų metų taip pat kraustė ir kitų tautybių gyventojus. 1945 m. tokiais ešalonais gabenoti iš Vokietijos, Čeko — Slovakijos ir Austrijos paklydusius Rusijos sūnus ir dukras (559 psl.).

"Iš kitų traukinių, tolimai kelionei paskirti, raudonas ešalonas skyrėsi tuomi, kad pakliuvęs į tą ešaloną, nežinai, ar išlipsi gyvas iš vagono. Kada iš Solikamską atvykusi 1942 m. iš Leningrado kalinių pripildytą ešaloną ištuštino, visas pylimas buvo apkrautas lavonais, tik labai mažas skaičius "kalinių gvi atvažiuojo" 1944-45 ir 1945-46 m. žiemą į kaimelį Zaliznodoroznyj (Kniaz — Pogost) kaip ir į visus geležinkelio mazgus Šiaurėje, kalinių ešalonai iš išlaisvintų Baltijos, Lenkijos ir Vokietijos teritorijų atėdavo, vėždami prikabinčius vieną ar du vagonu prikrautus lavonais. Tai reiškia, kad kelionėje tvarkingai buvo išrenkami iš gyvųjų vagonų lavonai ir perkraunami į mirusiųjų vagonus. Bet taip būdavo ne visuomet. Stotyje Suchobezvodnaja (Unz — Lag.) kiek kartų, traukiniui atvykus, atidarant duris sužinodavo, kas yra gyvas, kas miręs; neišlipo iš vagono, reikš, miręs (567 psl.).

(Bus daugiau)

IŠEIVIO DALIA

Rašo JUOZAS KAPACINSKAS

7

Išėjęs į gatvę, galvoju: jos įspėjime gal yra kiek teisybės. Reikia pinigų, kad galėtum padoriau pagyventi, būtų sotas, apsirėngęs, gautum padorų poilsį, galėtum ko prasmingo siekti ir, reikalui esant, pas gydytoją nueiti. Be pinigų tų visų dalykų Amerikoje tikrai neturėsi. Bet kad dėl paladavimo žmonės Amerikoje tiek sielotųsi, buvo nesuprantama. Mat, tuo laiku dar nežinojau apie laidojimo tvarką šioje krašte. Mirti Amerikoje, pasirodo, brangus dalykas. Anot vieno juokdario, pigiau aleina gyventi...

Kovo septyniolika diena. Iš ryto važiuavau darbo ieškoti, bet neradau. Užėjau darbo agentūrą, esančią 6319 South Ashland Avenue, ir užsiregistruavau norįs gauti elektriko darbą. Įstaigos tarnautojas pasakė, kad darbar neturi, bet, kai atsiras, praneš.

Kovo septyniolika diena, penktadienis. Iš ryto nuvažiuavau į 6319 South Ashland Avenue Employment Agencies, kur buvau užsiregistruavęs prieš porą savaičių. Šiandien gavau vienos darbovietės adresą. Tuoj nuvažiuavau, užpildžiau žinių lapą ir laukiau eilės pasvedę. Ir kai priėjau, vedėjas pasižiūrėjo į mano lapą, kai kurias vietas spalvotu pieštuku pabraukė ir pranešė, kad dabar man darbo neturįs: jeigu vėliau atsiras, tai man praneš, o tuo tarpu kitus po manęs nusiantę formalumus atlikti, reiskia — priėmė.

Kiek pasidairęs, vėl grįžau į tą pačią darbo agentūrą ir pranešiau, kad darbo negavau. Dar lyg nusikundžiau, kad kitus pasiliko, o man kažkodėl atsakė... Vienas tos įstaigos tarnautojas, jaunas, gana simpatiš-

kas, man paaiškino, kad vyresnio amžiaus žmonėms (per keturiasdešimt metų) šiuo metu geresnį darbą gauti yra veik neįmanoma, nes pakanka jaunesnių.

— Bet aš dar nesenas, — aiškinausi. — Man dar tik keturiasdešimt. Galiu dirbti bet kokią, kad ir sunkų darbą. Jis tik nusišypsojo ir pasakė, kad žmonės renkasi tik jaunus, stiprius, o vyresnio amžiaus žmonėms nesidomi.

Toks šio jauno tarnautojo paaiškinimas man buvo staigmena — kad jau ir mano amžius yra rimta kliūtis šioje krašte gauti darbą.

Entuziasmas gerokai apibledso. Reikės pasukti galvą, — liūdnei pagalvoju. Darbo gauti bus nelengva. O neturint darbo, ir gyvenimas netaip jau linksmas. Išėjau namo sunkia nuotaika.

Imonės ir fabrikai apsitvėrę keturiasdešimt metų amžiaus siena. Peržengę tą ribą — jauskis iškritęs iš dirbančiųjų. Dėl to atsidūrusiam už šios ribos darbą geresnį imonėje gauti taip sunku.

Amerikoje darbininkas matuojamas pagal jo turimą fizinę jėgą: jis gali vidutinio amžiaus būdamas jaustis vos trisdešimt penkerių metų būdamas.

Daug kur teko patirti, kad darbovietės ieško darbininko nuo aštuoniolikos iki trisdešimt metų amžiaus. O nuo trisdešimt iki keturiasdešimt metų — darbininkas ieško darbovietės, kuri priimtų jį į darbą. Gi sulaukusius keturiasdešimt metų imonės samdosai labai nenoriai, ypač jei darbininkas žilstelėjęs ir nepatyręs. Bet jei žmogus jau dirba, tai tokio ir senstėjusio neatleidžia, kol nesulaukia teisės į pensiją. Žinoma, yra išimčių.

Mes daugelis tos išimties iš karto nežinojome. Ir tuo nežinojimu neretai patys sau pakenkdavom. Vėliau jau išgudrėjom ir daugelis ateivių, ypač įpusėjusio

amžiaus: ieškodami darbo, savo metus sumažindavo bent dešimčia metų.

Kovo dvidešimta diena, pirmadienis. Vėl einu į tą pačią padėdantį surasti darbą agentūrą. Šį kartą gana ilgai laukiau, kol likau paskutinis. Dabar mane pasikvietė viena tarnautoja moteris, pasižiūrėjo į mano registracijos kortelę ir pareiškė, kad aš pats, būdamas bedarbis, sudariau seniems tėvams garantiją atvykti į Ameriką, tai kaipgi aš juos išlaikysiu, kai jie atvažiuos? Štai ir vėl staigmena: iš kur ši moteris apie tai žino?

Tik dabar prisiminiau, kaip prieš kurį laiką man šeimininkas minėjo kažkokias moteris, kurios atėjusios į namus ir teiravosi apie mane. Ši tarnautoja vėliau pasakė man atvirai, kad aš elektriko darbo šiuo metu gauti negaliu; jeigu noriu, tai ji galinti duoti adresą, kur reikės dirbti paprastą darbą, o jeigu ne — tai pats darbu turėsiu pasirūpinti. Aš sutikau paimti bet kokią darbą, nes reikėjo gyventi, tai ir paprasto darbo nebijojau.

Kovo dvidešimt pirmą dieną, antradienis. Važiuavau į naują darbovietę, esančią 8312 South Berkoff Street, ir prisistatiau iš pat ryto. Užpildžiau atitinkamą aplikaciją ir laukiau vedėjo. Po kurio laiko buvau pakviestas apklausinėjimui. Šį kartą buvau laimingesnis, nes sutiko priimti. Paklausė, kada noriu pradėti. Atsakiau, kad tuoj galiu pradėti.

ANTROJI DARBOVIETĖ
IDEAL SCHOOL SUPPLY COMPANY

Anksčiau paminėtą dieną pradėjau dirbti Ideal School Supply Co. paprastu darbininku. Mokejo po devyniasdešimt centų už valandą ir dar duodavo vadi-

namus bonus. Kiekvienam darbu atlikti buvo nustatytas laikas. Jei tu tą darbą atlieki greičiau, tai prie valandinio atlyginimo gauni primokėjimą. Jei neišpildai nustatytos normos — atskaito iš ankščiau uždirbtų bonų.

Kiekvienas darbininkas, nenorėdamas prarasti jau uždirbtų bonų, stengiasi kuo greičiau paskirtą darbą atlikti, daugiau uždirbti ir įsigyti geresnį vardą.

Darbas čia buvo gerai sutvarkytas. Ryta, penkiolika minučių prieš pradėdant darbą, reikėjo specialiai laikrodyje atmušti kortelę. Likus penkioms minutėms, įjungtas įspėjamasis skambutis primindavo pasiruošti darbui. Tuomet kiekvienas darbininkas eina į paskirtą darbui vietą.

Antras skambutis būdavo lygiai aštuntą valandą — tai ženklas, kad jau reikia paleisti mašiną ir pradėti darbą. Dirbdamas nežinai, nei ką kaimynas daro, nei koks už dirbtuvės sienų oras. Nėra kada akių nuo mašinos pakelti. Atlikęs darbą, skubi atmušti kortelę ir pranešti formui. Tada formantas tave paskiria prie kito darbo. Kiekvieno darbo pakeitimo pertrauka negali būti ilgesnė kaip penkiolika minučių. Jei užtrunki ilgiau, formantas privalo pažymėti priežastį. Tokia yra darbovietės tvarka.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"
JOS VISAD RAŠO
TEISYBE

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

IR

DR. FANG C. LU

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Antrasis ofisas —
3007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIA

Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

2404 WEST 71st STREET

Ofisas: HEMlock 4-5849

Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, treči-
adieniais ir šeštadieniais 9-12 val.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIŪNAITĖ

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Neatsiliepiu — skambinti 471-0225.

Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: ME 4-1818 arba RE 7-9700

Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.

2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.

Kiti laikai tik susitarus.

Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS

KALBA LIETUVISKAI

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIA

2656 WEST 63rd STREET

Val.: antradien. nuo 1-4 po pietų, ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.

Ofiso telefonai: 776-2880

Naivus rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos

Ofisas: 2652 WEST 59th STREET

Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiadien. ir penktadien. 2-4 val. vak. šeštadien. 2-4 val. popiet.

Kiti laikai tik susitarus.

Val. pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET

Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123

Rezid. telefonai: Gibson 8-6195

Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonais: HE 4-2123. Jei neatsiliepiu, tai telefonai: GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS

Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-14 ir 6-8, šeštadieniais 9-12 val. ryto. — 2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Tel.: PRospect 6-5084

FORESTS CANT FIGHT FIRES

JONO KARDELIO MIRTIES SUKAKTIS

Jonas Kardelis

MONTREAL, Canada. — Jono Kardoelio mirties 5 metų sukakties akademija-minėjimas, kurį suorganizavo K. L. B. Montreale apylinkės valdyba, vasario 24 d. tuoj po sekmadienio pamaldų, praėjo rimties, susikaupimo ir gedulo atmosferoje. Aušros Vartų salė buvo pilna montrealiečių ir iš tolimųjų apylinkių atvykusių pagerbti buvusį "N. Lietuvos" redaktorių.

Scenoje ant lietuviška staltiese aptiesto stalo, papuošto baltų gėlių puokšte, stovėjo didelis Jono Kardoelio portretas, kurį labai meniškai nupiešė p. Limantas.

K. L. B. Montreale ap. valdybos pirmininkas J. Šiaučulis, pasakęs įžanginį žodį, pakvietė kalbėti "N. L." valdybos pirmininką Leoną Girinį-Norvaišą, kuris savo kalboje, labai šiltais ir jausmingais žodžiais apibūdino J. Kardoelį kaip žmogų, visuomenininką ir Nepriklausomos Lietuvos redaktoriaus varganą ir sunkų darbą dirbantį. Jis sugėbėjo Montreale visuomenę, pradžioje labai susiskaldžiusią ir daugumos priešingą jam pačiam, kaip pradėjusiam redaktoriauti, per tuos 17 metų nepašaltam darbe ir savo tolerancijos padarė visus savo geriausius draugus ir kai prieš 5 metus atsisveikino jį karste gulintį nebūtų atsiradę nė vieno žmogaus, kuris jei būtų galima, visu nuo-

širdumu nepaspaustų jam rankas.

Po L. Girinio-Norvaišos jaudinančios kalbos, pagrindinę pasakaitą skaitė Pr. Rudinskas, buvęs "N. L." redaktoriaus, iš kurio J. Kardoelis perėmė redaktoriaus funkcijas. Prelegentas suminėjo dag svarbių datų iš J. Kardoelio viso gyvenimo ir aptarė tas sunkias pradžioje darbo aplinkybes, kokios anais metais vyravo Montreale. Ir kai greta redaktoriaus darbo jam pačiam tekdavo rūpintis ir laikraščio išsilaikymo problemomis, kiekviena parengime asmeniškai dalyvaujant, visus kalbinant, plačiai su draugais pažįstamais susirašinėjant, šaukiantis laikraščio paramos.

Paskaita baigėsi plačią aptariant J. Kardoelio visuomeninę lietuvišką veiklą.

Po paskaitos sekė koncertas. Baritonas Antanas Keblys, K. Smilgevičiui akompanuojant, jautriai padainavo kelias Banaičio, Gailevičiaus ir kt. lietuviškas dainas. Pianistas Kazimieras Smilgevičius dideliu įsijautimu bei puikia technika paskambino Čiurlionio preludus ir B. Budriūno "Raudą", kuri K. Smilgevičiaus išpildyme praskambėjo dideliu tragizmu ir liūdesiu, sujaukiant publiką iki ašarų.

Po koncerto, pirm. J. Šiaučulis ir po jo E. Kardoelienė padėrė kojos visiems minėjimo dalyviams ir taip gausiai atsilankiusiems pagerbti J. Kardoelio atminimą.

Toks minėjimas - akademija Montreale buvo pirmas savo rimtumu. Visas minėjimas užsietė apie 1 val. laiko. Pilnutėlė salė publikos vykstantį minėjimą sekė dideliu susikaupimu ir visiškai tylo.

Po minėjimo Vandos Girinienės-Norvaišienės iniciatyva, buvo suorganizuota visiems valės: kava ir didelė gausybė įvairių kepsnių, kurias sunėšė montrealietės ponios. Buvo

ALT Informacija

Kongresas kelia Lietuvos laisvės reikalą

Atstovų Rūmų narys Harold R. Collier (Ill.) vasario 20 d. JAV kongrese pasakė kalbą, ragindamas atsiminti priespaudą okupuotoje Lietuvoje. Kelė reikalą, kad Lietuvos nepriklausomybė būtų atstatyta. Lietuva daug kentėjo ir lai ji greičiau bus išlaisvinta iš priespaudos.

Tą pačią dieną p. Collier Atstovų Rūmuose pasisakė už rezoliuciją, kad būtų dedamos pastangos išlaisvinti Simą Kudirką.

RAGINA JAV GELBĖTI KUDIRKĄ

Kongresmanas Ronald A. Sarasin (Conn.) Atstovų Rūmuose pasisakė už rezoliuciją Nr. 422, kuria kongresas prašo, kad JAV prezidentas informuotų Jungtines Tautas, o

Valstybės sekretorius informuotų Sovietų Sąjungą apie Amerikos susirūpinimą Simo Kudirkos įkalinimu ir kad būtų siekiama, jog jis būtų išlaisvintas. Kelė reikalą, kad Lietuva būtų pasiekta laisvę, kokia ji džiaugėsi anksčiau — nepriklausomybėje.

Laišku Brežnevui prašo išlaisvinti Kudirką

Atstovų Rūmuose Washingtono kongresmanas Frank Annunzio vasario 20 d. priminė, kad Illinois atstovai gruodžio 10 d. išsiuntė laišką Brežnevui, reikalaujanti tuojau išleisti Simą Kudirką. Toliau pažymėjo, kad iš Brežnevo nebuvo gauta atsakymo, nes juk Kremlius neatsako ir į savo žmonių nusiskundimus dėl valdininkų brutalumo. Ragino visus kon-

gresmenius paremti rezoliuciją, kuria reikalaujama išlaisvinti Simą Kudirką.

— P. Sakas, Cactus Inn motelių savininkas Palm Springs, Cal., kalendoriaus proga atsiuntė 3 dol. Tiek pat atsiuntė Stasys Neniškis iš Brighton Parko apylinkės Chicagoje. Ponia A. Foktas iš Lethbridge, Alta. atsiuntė du dol. V. Vitkauskas iš Calder, Sask., Canada, atsiuntė dolerį. Visiems nuosirdus dėkui už paramą Naujienoms.

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— Joniškėlių Labdarėybės ir Kultūros klubo susirinkimas įvyks antradienį, kovo 5 d. Hallywood salėje, 2417 W. 43rd St. Pradžią 7 val. vak. Prašomi visi nariai atvykti į susirinkimą ir atsiimti savo norio knygetes, nes bus išdalinti vakarienės bilietai. Po susirinkimo bus valės. A. Kalys

Kilniai Lietuvos dukrai
A. A.
JUOZEI AUGUSTAITYTEI-VAIČIŪNIENEI
amžinybėn išėjus,
sūnų Joną ir marčią Laimą jų liūdesyje nuosirdžiai užjaučiame
Algis ir Irena Regiai

A. A.
JUOZEI AUGUSTAITYTEI-VAIČIŪNIENEI
mirus,
jos sūnui Jonui su žmona, broliui Jonui, sesei Brigitai, Jonui Jasaičiui su šeima ir visiems giminiams nuosirdžiai užjautą reikiame kartu liūdėdami
Bronė ir Vincas Zemačiai

A. A.
JUOZEI AUGUSTAITYTEI-VAIČIŪNIENEI
mirus.
Jos sūnui ir marčiai, ir visai giminei nuosirdžiausią užjautą reikiame
Juozė ir Eduardas Litvinai

A. A.
ANTON J. WELLS
Gyv. 7219 So. Richmond St.
Mirė 1974 m. kovo mėn. 1 d. 1:15 val. popiet, sulaukęs 90 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Kaliningo parapijoje. Amerikoje išgyveno 73 metus. Paliko našlę: žmoną Veroniką (Strainytę), dvi dukters — Anne Heinrichs, jos vyras Helmutas, ir Etelle Pusas, jos vyras Donald, 3 sūnus — Walter, jo žmona Sophie, Teisėjas Alphose F., jo žmona Gladys, ir Raymond, jo žmona Lillian, 11 anūkų, 9 proanūkai ir kitų giminių, draugų bei pažįstamų. Priklausė Marquette Parko Lietuvių parapijai. Vardo draugijai, Kolumbo Vydū St. Rita kuopai Nr. 2084. Kūnas pašarvotas Mažeika - Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue. Antradienį, kovo 5 dieną 9:00 val. rytu bus lydimas iš koplyčios į Sv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse. Visi a. a. Anton J. Wells giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka: Žmona, sūnus, dukters, giminės. Laidotuvių Direktorius Mažeika - Evans. Tel. RE 7-8600.

Mirė 1974 m. kovo mėn. 1 d. 1:15 val. popiet, sulaukęs 90 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Kaliningo parapijoje. Amerikoje išgyveno 73 metus. Paliko našlę: žmoną Veroniką (Strainytę), dvi dukters — Anne Heinrichs, jos vyras Helmutas, ir Etelle Pusas, jos vyras Donald, 3 sūnus — Walter, jo žmona Sophie, Teisėjas Alphose F., jo žmona Gladys, ir Raymond, jo žmona Lillian, 11 anūkų, 9 proanūkai ir kitų giminių, draugų bei pažįstamų. Priklausė Marquette Parko Lietuvių parapijai. Vardo draugijai, Kolumbo Vydū St. Rita kuopai Nr. 2084. Kūnas pašarvotas Mažeika - Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue. Antradienį, kovo 5 dieną 9:00 val. rytu bus lydimas iš koplyčios į Sv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse. Visi a. a. Anton J. Wells giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka: Žmona, sūnus, dukters, giminės. Laidotuvių Direktorius Mažeika - Evans. Tel. RE 7-8600.

Lietuvių Tautos Auklėtojai, Kenčiančios okupuotos Tautos Ambasadorėi kovojančioje išeivijoje

POETEI

JUOZEI AUGUSTAITYTEI - VAIČIŪNIENEI

amžinybėn išėjus,

liūdimė kartu su visais gedulo dienose taip pat dalinamės širdies skausmu su Jos sūnum Jonu, jo žmona Laima ir artimaisiais, ryždamiesi nepamiršti Jos didžiojo rūpesčio — kovos už tautą ir jos išlikimą.

Aldona ir Vincas Kačinskas
Stefanija ir Kasparas Radvila
Pranas F. Lukas

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Jūs būsite mano liudytojai Jeruzalėje ir visoje Judejoje bei Samarijoje ir lig pat žemės pakraščiu". Ap. Darb. 1:8.

Kristaus Evangelija parodo tikriesiems tikėtojams tikslą arba motyvą. Ji pagimdė juose karštą norą skelbti gerąsias žinias kitiems. Mums suteiktoji žinia yra ypatinga malonė tiems, kurie turi girdintis ausis ir priimančias širdis. Kristaus liudytojų pareiga yra ieškoti ir surinkti jo mažąji būrelį, karališkąją kunigystę, ir gelbėti jiems įsigyti aiškesnį tiesos, gyvojo Dievo žodžio, pažinimą, nes tuo bus jiems pagelbėta padaryti savo pašaukimą ir išrinkimą tikrai.

Mažą knygetę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

SV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAKŲS VIETA
REpublic 7-3600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVIMAS
DIENĄ IR NAKTĮ.
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

Ištraukėlės iš "Gimtojo krašto"

Jonas Aničas per du "Gimtojo krašto" (leidžiamo Vilniuje) 19 ir 50 Nr. rašo ilgą straipsnį ir įrodinėja, kad, girdi, reakcinė, buržuazinė lietuvių emigracinė spauda, rašanti melus ir smeizianti Tarybų Sąjungą. Rašydami, kad okup. Lietuvoje tikintieji ir kunigai persekiojami, ji skelbia netiesą. Jonui Aničiai yra žinoma, kad su bažnyčios valdytojais kan. Stankevičiumi, kun. Šniukšta ir kitais yra kalbėjęs A. Margeris, R. Mizara, rašiusi "Laisvė", "Vilnis" ir net Juozas Mikuckis, kad jiems kunigai sako, kad Lietuvoje tikintieji ir kunigai nesą persekiojami.

Girdi Tarybų Sąjungos valdžia, net davusi medžiagos atstatyti: Sialui, Kudirkos Naumiesčio, Sakių, Pajevonio, Zapskyio bažnyčioms. Tikintųjų lėšomis šios bažnyčios buvusios sutvarkytos ir išdekoruotos. Nei A. Margeris, nei R. Mizara, nei Juozas Mikuckis kitaip ir negalėjo rašyti. Jie turėjo tą rašyti, kas jiems buvo liepta rašyti. Jeigu jie būtų pabandę kitaip rašyti, niekur jų rašinių komunistiniai laikraščiai nebūtų dėjo. Be to, ir jie patys būtų buvę bolševikinio saugumo žinioje. Su tokiais "liudininkais", nei Jonas Aničas, nei "Gimtojo krašto", užsienio gyventojai lietuvių neįtikins.

Jeigu Jonas Aničas objektyviai rašytų, tai turėjo parašyti, kiek bažnyčių paversta ateistinėmis muziejais, sandėliais, šokių salėmis ir kitiems reikalingam naudojamoms. Neskaitydamas ankstyvesniuose lietuvių kunigų ir vyskupų kankinimų ir Sibiro taigose išbarsčius kaulus, gal kitą kartą Jonas Aničas bandytų atsakyti: už ką dabartiniais laikais kunigai: Zdebskis, Bubnys, Šeškevičius ir kiti tardomi ir net kalėjimo bausmėmis baudžiami? Juk jie kriminalinių nusikaltimų nėra padarę.

Jeigu jau okup. Lietuvoje klesti tikėjimo laisvė, tai kuriems galams, net septyniolikai tūkstančių lietuvių katalikų reikėjo dėti parašus ir kreiptis net į Jungtines Tautas prašant užtarimo ir pagalbos? O kas gi atsitiko su išpuošta gražiai išdekoruota, lietuvių aukomis, su valdžios leidimu, Klaipėdoje Taikos Karalienės vardu pastatyta bažnyčia? Ne jau dar iki šiol Jonui Aničiai nėra žinoma kad ši bažnyčia iš tikinčiųjų buvo atimta? Bokštas nugriovus, kažkokia pasilinksminimo sale paversta.

Atrodo, Jonas Aničas šį reikalą gindamas, tik bereikalingai popierių gadino.

Kažkoks John T. Grigas, gyv. Mass. valstijoje parašęs laišką ir tame laiške rašęs, kad Amerikoje gyvenantis vienas dypukas ir jo draugai štai kaip Ameriką kolioje: "... geriau būtų žemę prarijusi ar vanduo apse-

męs šį kraštą. Tada nebūtume čionai patekę. Čia vien chuliganų, valkatų ir milijonierių kraštas..." Matot, Grigas parašė laišką ir jis be jokios cenzūros pasiekė "Gimtojo krašto", "Gimtojo krašto" Grigo tikrus ar išgalvotus Amerikai skirtus keiksmus parašė ir į tą pačią Ameriką grąžino. Ir ką gi? Nagi niekam dėl to nei plaukas nenukrito.

Tegul nors dalelė ne keiksmų, bet Lietuvos Okupantui nemalonią tiesą parašo, kas nors gyv. okup. Lietuvoje. Žinot, kas atsitiktų? Atsidurtų Sibire įsteigtoje kacetuose. O vad. dypukai ir John T. Grigas keikia Ameriką, o vis joje gyvena. Gria "Tarybų valdžią", jos tvarką, bet ji ją nevažiuoja. Na, ir pabandyk tu, žmogau, suprasti šių žmonių galvoseną ir logiką!

Stasys Dagilis, gyv. Kanadoje, ir Stanislaiva Harper — Pakalnytė, gyv. Vienos misetė, Austrijoje, reiškia didelį džiaugsmą ir sveikina, "užsienio gyvenančių lietuvių vardų", lietuvių su Spalio revoliucijos švente. Norėtųsi paklausti. Kas gi juos įgalioja lietuvių vardų sveikinti rusiškąją Spalio revoliuciją?

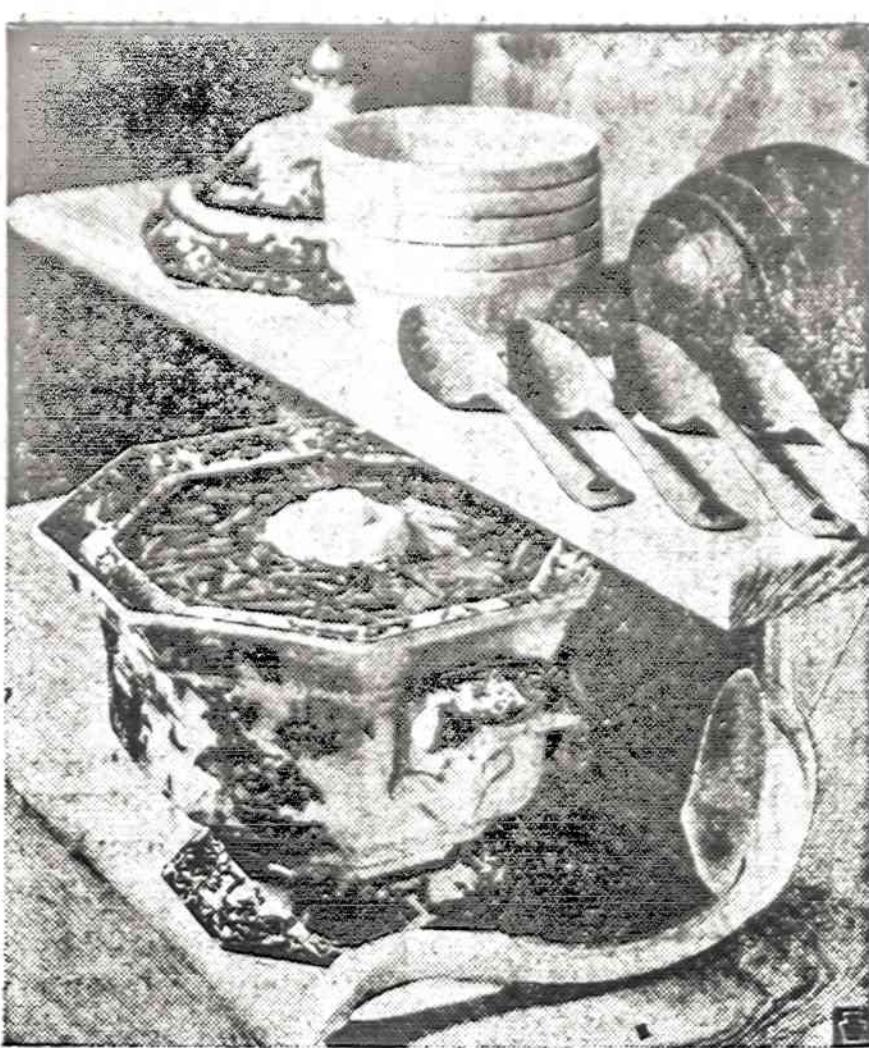
Vienoje vietoje įdėta fotografija, kurioje tarp dviejų vyrų ir vienos moters sėdi Chicago Romas Vėžys. Literatūriniais reikalais jis tariasi su "Gimtojo krašto" redaktorium V. Remeriu. Kultūrinių ryšių su užsienio lietuvių komiteto pirmininko pavaduotoju V. Kazakevičiumi ir kitais. Įdomu būtų žinoti, gal jau Romas Vėžys susitarė, kad ir Amerikoje spausdinamos lietuvių kalba knygos ir laikraščiai bus į Okup. Lietuvą įleidžiami? Juk okup. Lietuvoje spausdinami laikraščiai, knygos ir filmos Amerikoje platinamos.

V. Miniotas parašęs knygą "Atsargiai, Balfas". Tą knygą recenzuoja Donatas Roda. Didžiausią kvailių prirašytą apie Balfą pirmininkus. Bet svarbiausias dėl Balfą siuntinių kaltinimas toks: "Dėdės Samo žemėje bei jos palaiminimu, apipavidalintu stambiu doleriniu kračkin, baigiant nūdienos nešvariomis antikomunistinėmis kombinacijomis". Mes gyvenami Amerikoje, galvojame, kad atneštą į Lietuvą rusiškąjį imperialistinį komunizmą galima tik ginklo pagalba atsikratyti. Pasirodo klystame. Iš Rodos rašinio galima įsitikinti, kad ir paprasčiausiai siuntiniai komunizmui sudaro didelę grėsmę. Ko gero gali net rusiškąjį komunizmą sugriauti! Laisvame pasaulyje gyvenantys tokių kvailių tikrai negali suprasti.

Stasys Juškėnas

TAISOME NETIKSLUMUS

St. Juškėnas, vasario 21 d. Naujienose komentodamas Gimtojo krašte paskelbtus

Beetberry sriuba gaminama iš raudonų burokėlių ir spanguolių uogienės, kuri pridūda sriubai rūgšties. Visi kiti priedai: grietinė, prieskoniai, buljonas — tie patys. Šią sriubą rekomenduojama valgyti su karštomis bulvėmis.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
APPRENTICE
ELECTRICIAN
LARGE JOB PLATING SHOP
Must be able to speak and understand English. 45 Hour week. Benefits and good opportunity.
Call **WALTER SZRAMEK**
632-4400
TOOL & DIE MAKER
OR JR. AND DIE REPAIRMAN
Steady work and overtime.
Must speak English.
6647 W. 99 ST.
422-5657

TRUMP AI

— Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, 4012 Archer Avenue, kovo 10 d. atidaroma Janinos Marks, Janinos Kinka ir Raminos Lapšytės dailės darbų paroda, kuri tęsis iki balandžio 16 d. Atidarymas įvyks kovo 10 d. 3:30 iki 5:30 val. popiet.

— V. Eidukevičius, Richmond Hill, N.Y., susirašinėdamas su redakcija, kalendoriaus progą atsiuntė 5 dol. dovaną. Naujienų vadovybė nuosirdžiai dėkoja visiems rėmėjams už dovaną, platintojams už pastangas, o naujienoms skaitytojams už dėmesį. Visi skaitytojai ir visi lietuvių yra nuosirdžiai prašomi ir kviečiami prisidėti prie Jubiliejinių metų vajeus.

BLINSTRUBAS KONGRESE ATSTOVAUS LIETUVIUS

CHICAGO, Illinois. — Amerikos Lietuvių Tarybos vicepirmininkas Teodoras Blinstrubas išvyko į Washingtoną, kad galėtų dalyvauti JAV atstovų rūmuose suruoštamame Lietuvos nepriklausomybės pakėlimo sukakties minėjime. Kartu su juo į Washingtoną vyks Alton narys kun. Stašys.

Atstovų rūmuose kovo 4 d. Lietuvos nepriklausomybės minėjimui vadovaus atstovas Daniel Flood.

Vandalų darbas

Šiaurvakarinėje Chicago dalyje, Kedzie ir North Ave., iš šeštadienio į sekmadienį nakties metu vandalai visame bloke išdaužė krautuvų langus. Nukentėjo vaistinės, Medical center, Woolworth krautuvės visi langai. Išmūšti ir apartamentinių namų langai. Nuostolių padaryta už šimtus tūkstančių dolerių.

Si apylinkė kaskart darosi pavojingesnė gyventojams ir biznieriams. Nuolatiniams gaisrai, vandalizmas, apiplėšimai net dienos metu: įsilaužimai į namus kone kasdieninis dalykas. Apie Humboldt Parką prieš keletą metų susispietę portorikiečiai. Dabar beveik išimtinai tik jie, latinos, Baltųjų kiek buvo likę, skuba ir tie išbėgti, net savo namus palikdami.

Miestas portorikiečiams padarė daug gero. Parke išvalė prūdą, privežė smėlio, padarė paplūdimius. Ivedė labai daug šviesų parke, bet žmonėms ten rodytis pavojinga.

Senas Lietuvis

Dviratininkams patartina, o kai kur net privaloma, nešioti šalčius, panašius į šios trejų metų mergaitės.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
PASKOLOŠ PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIŠ NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS
DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

— Dr. Louis J. Kishkunas, Denver miesto mokyklų vedėjas, pasakė pagrindinę kalbą Colorado lietuvių Vasario 16 minėjime — bankete, kurį pravedė inž. Stasys Mickus. Meno programoj dalyvavo Audronė Laitaitė ir Danutė Virketytė.

— Juozas Šmotelis, vienas iš Naujienų steigėjų ir artimiausių bendradarbių, dalyvavo su savo artimaisiais Jubiliejiniame Naujienų bankete iškilmingai minint 60 metų sukaktį. Mūsų žiniomis jis ruošia išleisti savo atsiminimų knygą, tuo vieningai lietuvių literatūroje pasakojimo būdu ir vieninteliu, neturintiu pavyzdžio, stiliumi. Bankete bus pagerbti ne tik Naujienų kūrėjai, bet ir pirmieji skaitytojai — lietuviškos spaudos veteranai ir mylėtojai. Banketas įvyks balandžio 21 d. Beverly Country klube, 87-ta ir Western Ave. Rengėjai, maloniai kviesdami visus šiam Jubiliejiniame bankete dalyvauti, nuosirdžiai prašo grupėmis ar pavieniai vietas rezervuoti iš anksto Naujienų administracijoj. Bilieto kaina 15 dol. asmeniui.

— P. Kličius, Montreal, PQ, Canada, naujų skaitytojų vajeus proga supažino su Naujienomis ir jas užsisakė 6 mėn. Naujienų vadovybė ir Vajeus komisija dėkoja p. Kličiui už dėmesį taip pat tiems lietuviškos spaudos ir Naujienų bičiuliams, kurie galimai padarė teigiamos įtakos.

— Ponia Paulina Domeiko iš Roselando apylinkės viena iš pirmųjų čikagiečių atsiliepė Naujienų Jubilėjaus progą skelbiamą vaje, užsakydama dienraštį vieneriems metams per mūsų mielą skaitytoją iš Bridgeport apylinkės. Vajeus komisija nuosirdžiai dėkoja už pavyzdžio vertą dėmesį ir už patarnavimą atvežant prenumeratą ir perduodant gerus linkėjimus.

— H. Ilgaudas, gyv. Hartford, Conn., atsiuntė pinigų siųsti 3 mėn. Naujienas ponai Ellai Valiūnienai, gyv. tame pat mieste. Vajeus komisija nuosirdžiai dėkoja už greitą ir efektingą reakciją Jubiliejinių metų vajeus proga, darant pastangas tinkamai ir prasmingai atžymėti 60 metų sukaktį. Dar kartą visoms ir visiems nuosirdus dėkui visų bendradarbių ir darbuotojų vardu.

— Ono ir Liudas Kronai, Lyons, Ill., pratęsdami prenumeratą, atsiuntė 5 dol. vajei. Jie prenumeruoja daugelį lietuviškų laikraščių ir visus juos remia ne tik prenumeratomis, bet ir dovanomis.

— Australijos Lietuvių Dienos šiemet įvyks gruodžio 26—31 d. Adelaidės mieste. Kamiteto pirm. V. Batutis, 1 Belinda St., Evandale, 5069 So. Australia.

♦ Dviejų butų savininkai, draudžiantieji namus Chicagoje ar jos priemiesčiuose, turėtų žinoti šią antrąją draudimo formą: Jei jūsų namas medinis, apdraustas \$30,000, ir dabar jūs mokate \$103.00, tai mūsų mokėtis yra tik \$7.00, o jūs sutauptė \$16.00.
Frank Zapolis, 3208½ West 95 St., Evergreen Park, Illinois 60642. Phone 424-8654. (Pr.)

NAUJAS ADRESAS
Leonardo Eringio
LEONARD'S "TEXACO"
6801 W. 87 STREET
Oak Lawn, Illinois
Telef. 598-9776

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69TH STREET
Tel.: REpublic 7-1941

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63RD ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St
GA 4-8654

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public.
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

D E M E S I O
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas.
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775
BIZNIERIAI KURIE GARSINASI "NAUJIEŖOSE" — TURI GERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE

Federalinių ir valstijos pajamų mokesčių apskaičiavimas
INCOME TAX
Nekilnojamo turto pirkimas pardavimas
REAL ESTATE
Pasaulyje pildijimas
NOTARY PUBLIC
Draudimo Informacijos
INSURANCE
SIMAITIS REALTY
2951 W. 63 St. (prie Sacramento)
Tel. 436-7478

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAIRŲS DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.
BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMĄ? SUSISIEKITE SU CONNIE DAGIS FIRESIDE REALTY — Tel. 585-2064
Čia būsite užtikrintai sažiningai aptarnauti.

NAMAI ŠEIMOS PUOSMENA

PŪKUS, KAP NAUJAS, 4 kambariu modernus mūras, įrengtas beisbolas, 2 auto garažas. Tuo galite keltis į Marquette Parka. \$22,000.
LUKSUS 3 BUTŲ apie 15 m. mūras ir mūro garažas. Vienas blokas nuo parko. \$45,000.
7 KAMBARIU MŪROS, įrengtas beisbolas, Centralinis vėsinimas. Garažas. Arti mūso. \$25,000.
2 BUTŲ MŪROS Marquette Parka. Moderni virtuvė įrengtas beisbolas, naujas garų šildymas, aliuminijaus lango, geležinė tvora. Garažas. \$30,500.
MARQUETTE PARKE 1½ aukšto namas. Vienas modernus butas su 3 miegamais ir kitas aukštai tinka vienai didelei arba 2 arlimom šeimom gyventi. \$20,500.
TVIRTAS APARTAMENTNIS MŪRAS, Arti Kedzie — nors bloku nuo parko. Naujas garų šildymas. Svariai nušautas. \$16,000 pajamų. Kaina \$69,000.
PLATUS VERTINGAS LOTAS Marquette Parke. Kaina \$9,900.

VAIDIS REAL ESTATE
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas
HEATING CONTRACTOR
Trenči mieste ir užmiesty naujus ir perstatant senus visu rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Dirbu greit, sažiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

PLUMBING & HEATING
Service 24 hours
10305 So. St. Louis
Tel. PR 9-2955

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS
Visi automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sažiningai ir gerai. Prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.

Federalinių ir valstijos pajamų mokesčių apskaičiavimas
INCOME TAX
Nekilnojamo turto pirkimas pardavimas
REAL ESTATE
Pasaulyje pildijimas
NOTARY PUBLIC
Draudimo Informacijos
INSURANCE
SIMAITIS REALTY
2951 W. 63 St. (prie Sacramento)
Tel. 436-7478

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA
Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuos bet kokią knygų spintą ar lentyną:

K. Bielins, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl.	\$6.00
K. Bielins, DIENOJANT, gražiai įrišta, 484 psl.	\$6.00
Prof. Vael. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 1 tomas, gražiai įrišta, 421 psl.	\$7.50
Prof. Vael. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, 1 dalis 208 psl. įrišta — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00	\$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p.	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 418 psl.	\$5.50
Kipras Bielins, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštasis viršelis	\$5.00
Juozas Liūdžiūnas, RAŠTAI, 250 psl.	\$3.00
P. Liūdžiūnas, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIŪDŽIŲ, 88 psl.	\$1.00
Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai, 170 psl.	\$3.00
M. Gudelis, POVLAS MILERIS, biografijos bruožai, 232 puslapiai.	\$3.00

NAUJENOS,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100